Cena 15 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

EXPRESS ILUSTROWANY

Nr 241 (3106)
ROK VII.

ŚRODA

Historyczny Zjazd WKP(b)

otwiera nowy etap walki

o zbudowanie społeczeństwa komunistycznego

Zjazd uchwalił jednomyślnie rezolucję aprobującą linię polityczną KC WKP(b)

Przewodniczący KC PZPR Bolesław Bierut wygłosił przemówienie powitalne

Na zdjęciu (od lewej): J. W Stalin, Ł. M. Kaganowicz, A. B. Aristow, M. D. Bagirow, W. M. Mołotow, O. W. Kuusinen, K. E. Woroszyłow, W. M. Andrianow, N. S. Chruszczow, A. I. Nijazow, D. S. Korotczenko, L. P Beria, J. Szajachmetow, N. A. Bułganin, N. S. Patoliczew. Na trybunie: G. M. Malenkow.

MOSKWA. — Agencja TASS donosi:

Na porannym posiedzeniu XIX Zjazdu WKP(b) w dniu 6 października złożył sprawozdanie z działalności centralnej komisji rewizyjnej WKP(b) przewodniczący komisji **P. Moskatow.**

Referent omówił stan gospodarki finansowej Partii oraz sprawę rozpatrywania dokumentów, pism, oświadczeń i zażaleń nadchodzących do centralnych organizacji partyjnych.

Stwierdził on, że większość kierowników organów partyjnych prowadzi prawidłowo gospodarkę Partii i przestrzega ściśle dyscypliny finansowej.

Komitet Centralny systematycznie kontrolował i pomagał terenowym organizacjom partyjnym w dziedzinie gospodarki partyjnej, ewidencji członków i kandydatów Partii oraz ewidencji i wydawania dokumentów partyjnych.

Komitet Centalny Partii otrzymuje liczne pisma od ludzi radzieckich, którzy pragnąc dopomóc Partii i państwu zwracają się do KC w najróżnorodniejszych sprawach, mających nierzadko znaczenie państwowe i społeczne.

Wszystkie pisma wpływające do Komitetu Centralnego są skrupulatnie rozpatrywane przez odpowiedzialnych pracowników aparatu KC. Niektóre oświadczenia i pisma były przedmiotem dyskusji w Komitecie Centralnym.

Moskatow stwierdził, że w okresie sprawozdawczym nastąpiło dalsze wzmocnienie aparatu partyjnego, podniósł się poziom polityczny i kulturalny kadr partyjnych i wzrosło ich poczucie odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań.

Następnie Zjazd przystąpił do dyskusji nad referatem sprawozdawczym KC WKP(b) i nad sprawozdaniem Centralnej Komisji Rewizyjnej WKP(b).

Przewodniczący **Chruszczow** udzielił głosu delegatowi **Gryszynowi** z Moskwy.

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego — oświadczył Gryszyn — uzbraja Partię i naród radziecki we wspaniały program walki o dalszy wzrost potęgi Państwa Radzieckiego, o zbudowanie społeczeństwa komunistycznego.

Historyczne na miarę światową zwycięstwa, z którymi przyszła Partia na XIX Zjazd, napawają serca wszystkich ludzi pracy dumą z naszej Partii Komunistycznej i pragnieniem kroczenia wciąż naprzód, pokonywania wszelkich trudności, walki o dalszy rozkwit ojczyzny socjalistycznej, o nowe zwycięstwa wielkiej sprawy Lenina-Stalina.

Mówca stwierdza, że tow. Malenkow wskazał zupełnie słusznie, iż moskiewska organizacja partyjna poświęca zbyt mało uwagi pracy ideologicznej. Organizacja moskiewska uwzględnia to i podejmie kroki w celu podniesienia poziomu pracy ideologicznej.

W zakończeniu Gryszyn oświadczył wśród oklasków uczestników Zjazdu:

— Moskiewska organizacja partyjna była, jest i będzie zawsze przodującym oddziałem naszej okrytej chwałą Partii Komunistycznej, trwałą ostoją Komitetu Centralnego Partii. Zewrze ona jeszcze ściślej swe szeregi wokół naszego wielkiego wodza i nauczyciela Towarzysza Stalina!

MOSKWA. — Agencja TASS donosi: na przedpołudniowym posiedzeniu dnia 7 października toczyła się dalsza dyskusja nad referatami sprawozdawczymi KC WKP(b) i Centralnej Komisji Rewizyjnej. Przewodniczyli po kolei **N. A. Bułganin i Ł. M. Kaganowicz.**

Przemawiali kierownicy partii komunistycznych Estońskiej Republiki Związkowej, Uzbeckiej Republiki Związkowej, Tadżyckiej Republiki Związkowej, Ormiańskiej Republiki Związkowej oraz delegaci obwodów rostowskiego i kaliningradzkiego.

Z ogromną uwagą wysłuchali delegaci przemówienia **L. P. Berii.** Pod koniec przedpołudniowego posiedzenia **M. N. Piegow** składając sprawozdanie w imieniu komisji mandatowej zakomunikował, że na Zjeździe obecnych jest 1192 delegatów z głosem decydującym i 167 delegatów z głosem doradczym.

Po raz pierwszy reprezentowane są na Zjeździe organizacje partyjne 4 młodych republik związkowych: łotewskiej, mołdawskiej, litewskiej i estońskiej — zachodnich obwodów Białorusi i Ukrainy, obwodu kaliningradzkiego, Sachalinu południowego i wysp Kurylskich. Wśród delegatów znajdują się przedstawiciele 37 narodów.

Mówca stwierdził, że w czasie między XVIII a XIX Zjazdem Partia Komunistyczna wzrosła prawie trzykrotnie.

O godzinie 18 rozpoczęło się posiedzenie wieczorne pod kierownictwem Ł. M. Kaganowicza.

Przemawiali przedstawiciele organizacji partyjnych krajów ałtajskiego, krasnowodarskiego, obwodu mołotowowskiego, republiki karelo-fińskiej i republiki kirgiskiej, pisarz **Korniejczuk** i minister Spraw Wojskowych ZSRR marszałek **Wasilewski.**

Po zakończeniu dyskusji nad referatami sprawozdawczymi, Zjazd uchwalił jednomyślnie rezolucję, aprobującą linię polityczną i działalność praktyczną Komitetu Centralnego WKP(b).

Następnie powitał Zjazd w imieniu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, gorąco witany przez Zjazd, **Bolesław Bierut** — przewodniczący KC PZPR.

Syn robotniczej Łodzi K. Witaszewski mianowany szefem Głównego Zarządu Politycznego W. P.

WARSZAWA. — Prezydent Rzeczypospolitej mianował podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Kazimierza Witaszewskiego generałem brygady.

* * *

WARSZAWA. — Minister Obrony Narodowej powołał gen. bryg. Kazimierza Witaszewskiego na stanowisko szefa Głównego Zarządu Politycznego W. P.

* * *

Gen. bryg. Kazimierz Witaszewski urodził się 14 września 1906 roku w rodzinie robotniczej w Łodzi. Zanim skończył 15 lat musiał już przystąpić do pracy zarobkowej w fabryce tekstylnej. W roku 1922 rozpoczyna pracę w fabryce Scheiblera i Grohmana. Tutaj szybko nawiązał kontakt z działaczami robotniczymi i staje w szeregach rewolucyjnego ruchu robotniczego. Podlega represjom ze strony rządu burżuazji.

W roku 1928 zostaje delegatem robotniczym w fabryce Scheiblera i Grohmana. W tym roku wstępuje do Komunistycznej Partii Polski.

W czasie okupacji przebywał w Związku Radzieckim. Jest jednym ze współorganizatorów i jednym z pierwszych oficerów politycznych I Dywizji im. Tadeusza Kościuszki.

W latach 1947 — 1949 był wiceministrem pracy i opieki społecznej. Następnie objął stanowisko I sekretarza KW PZPR we Wrocławiu.

W roku 1951 powołany został do pracy w Komitecie Centralnym PZPR na stanowisko kierownika wydziału kadr.

Od 1945 r. Kazimierz Witaszewski był członkiem Komitetu Centralnego PPR. Na Kongresie Zjednoczeniowym wybrany został członkiem KC PZPR.

Obecnie jest kandydatem na posła do Sejmu z okręgu wyborczego Kłodzko.

Amb. Kundermann wydała przyjęcie z okazji święta narodowego NRD

WARSZAWA. — 7 bm. z okazji trzeciej rocznicy utworzenia Niemieckiej Republiki Demokratycznej — szef misji dyplomatycznej NRD w Polsce, ambasador Aenne Kundermann, wydała przyjęcie w sali kameralnej Teatru Narodowego w Warszawie.

Na przyjęcie przybyli członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa, członkowie rządu oraz generalicja z Marszałkiem Polski Rokossowskim.

Obecni byli członkowie korpusu dyplomatycznego.

Przyjęcie upłynęło w serdecznej atmosferze.

ŻŁOŻENIE WIEŃCÓW NA CMENTARZU ŻOŁNIERZY RADZIECKICH

WARSZAWA. — Dnia 7 bm. w III rocznicę powstania Niemieckiej Republiki Demokratycznej, szef misji dyplomatycznej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w Polsce, pani ambasador Aenne Kundermann, złożyła wieniec na cmentarzu poległych żołnierzy radzieckich.

NRD prowadzi naród do zjednoczenia

Pod znakiem rozwoju

we wszystkich dziedzinach życia obchodzona jest 3 rocznica utworzenia NRD

BERLIN. — Na uroczystej akademii w Berlinie, która odbyła się z okazji trzeciej rocznicy proklamowania NRD, wygłosił przemówienie p. o premiera rządu NRD — H. Rau.

Obchody trzeciej rocznicy proklamowania NRD — stwierdził między innymi Rau — przebiegają pod znakiem wszechstronnego rozwoju naszego życia politycznego, ekonomicznego i kulturalnego, pod znakiem budowy socjalizmu w NRD.

Utworzenie w 1949 r. Niemieckiej Republiki Demokratycznej założyło podwaliny pod nowe demokratyczne, pokój miłujące, niezawisłe i zjednoczone państwo niemieckie.

Niemiecka Republika Demokratyczna stała się narodowym ośrodkiem Niemiec, którego potężna siła prowadzi naród niemiecki do zjednoczenia narodowego, dobrobytu i pokoju.

Po omówieniu osiągnięć gospodarczych Niemieckiej Republiki Demokratycznej w realizacji planu 5-letniego i podkreśleniu ogromnej pomocy okazywanej NRD przez Związek Radziecki, Rau nakreślił zadania walki narodu niemieckiego o przywrócenie jedności i zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami.

Jeżeli Niemcy na zachodzie i wschodzie — powiedział Rau — zażądają jednomyślnie proponowanej przez ZSRR konferencji 4 mocarstw, jeżeli przez wspólne porozumienia i poczynania nie dopuszczą do ratyfikacji wojennego „układu ogólnego" przez parlament w Bonn, to droga do traktatu pokojowego, do zjednoczonych, niezawisłych, demokratycznych i pokój miłujących Niemiec będzie wolna.

- *Górnicy wydobędą setki ton węgla*
- *4 dodatkowe wagony da Pafawag*

Głęboką radość

z okazji XIX Zjazdu WKP(b) wyrażają ludzie pracy wzmożoną walką o wydajność pracy

KATOWICE. — Z uwagą śledzą górnicy i hutnicy Śląska przebieg obrad XIX Zjazdu WKP(b). Na masówkach i zebraniach omawiają osiągnięcia narodów Związku Radzieckiego na drodze budownictwa komunistycznego.

Czcząc czynem produkcyjnym wielki Zjazd Partii Lenina i Stalina górnicy i hutnicy deklarują wzmożenie walki o wydajność pracy i podejmują nowe dodatkowe zobowiązania.

Poważne dodatkowe zobowiązanie produkcyjne podjęli górnicy kopalni „Kleofas", którzy zadeklarowali wydobycie 790 ton węgla ponad swe dotychczasowe postanowienie.

ZAŁOGA PAFAWAGU WITA XIX ZJAZD WKP(b).

WROCŁAW. — Na masówce załogi Pafawagu raz po raz wznoszono entuzjastyczne okrzyki na cześć Partii Lenina-Stalina, na cześć niezłomnego bojownika o pokój i szczęście ludzkości — Józefa Stalina.

Jeden po drugim wchodzą na mównicę robotnicy, majstrowie, brygadziści, technicy. Wszyscy deklarują w imieniu wydziałów brygad i swoim własnym nowe zobowiązania. M. in. dział produkcji wagonów wyprodukuje do dnia 1 listopada dodatkowo 4 wagony.

Na str. 3, 4, 5, 6 podajemy dalszy ciąg referatu sprawozdawczego KC WKP(b) wygłoszonego na XIX Zjeździe przez G. M. Malenkowa

Niemiecka Republika Demokratyczna służy sprawie pokoju i bezpieczeństwa narodów

Fragmenty przemówienia M. Szwernika

BERLIN. — Na uroczystej akademii w Berlinie z okazjii 3 rocznicy proklamowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR M. Szwernik pozdrawiając naród niemiecki w imieniu Prezydium Rady Najwyższej ZSRR, rządu radzieckiego i KC WKP(b) oraz osobiście Józefa Stalina stwierdził m. in.:

Przed trzema laty, w związku z utworzeniem Niemieckiej Republiki Demokratycznej, w dziejach narodu niemieckiego rozpoczęła się nowa era: naród niemiecki wkroczył w okres wytężonej walki o swą jedność narodową, o zbudowanie zjednoczonych, niepodległych, demokratycznych, miłujących pokój Niemiec.

Wielki wódz całej postępowej ludzkości i chorąży pokoju na całym świecie towarzysz Stalin w swej historycznej depeszy do prezydenta Wilhelma Piecka i premiera Ottona Grotewohla z dnia 13 października 1949 r. podkreślił doniosłe znaczenie utworzenia Niemieckiej Republiki Demokratycznej dla losów świata.

W okresie swego dotychczasowego istnienia Niemiecka Republika Demokratyczna zajęła godne miejsce w wielkim obozie pokoju i demokracji, obozie, któremu przewodzi Związek Radziecki. Dzięki pokojowej drodze rozwoju Niemieckiej Republiki Demokratycznej, dzięki dokonanym na jej terytorium ważnym reformom demokratycznym i dzięki bezinteresownej pomocy Związku Radzieckiego osiągnięte zostały w republice wielkie sukcesy w rozwoju ekonomiki i kultury, w budowaniu wolnego i szczęśliwego życia narodu niemieckiego.

W ciągu trzech lat swego dotychczasowego istnienia Niemiecka Republika Demokratyczna zamanifestowała przed całym światem, że wkroczyła zdecydowanie na drogę pokoju i demokracji, na drogę przyjaźni ze wszystkimi narodami.

Cała działalność Niemieckiej Republiki Demokratycznej w polityce zagranicznej i wewnętrznej przyczyniała się do ugruntowania się zaufania narodów, które ucierpiały na skutek agresji hitlerowskiej.

Niemiecka Republika Demokratyczna stała się ważnym czynnikiem utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa narodów, ostoją i nadzieją wszystkich demokratycznych sił narodu niemieckiego w ich walce o jedność kraju i o pokój, przeciwko przygotowaniom do rozpętania nowej wojny

W tej walce o słuszną sprawę sympatie wszystkich miłujących pokój narodów są po stronie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, ponieważ utworzenie zjednoczonego, miłującego pokój, demokratycznego państwa niemieckiego służy sprawie zapewnienia pokoju między narodami.

Minęło już około 7 miesięcy od chwili, gdy rząd radziecki zwrócił się do rządów Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji z propozycją, by położyć kres odraczaniu dyskusji i nad sprawą traktatu pokojowego z Niemcami i sprawą utworzenia rządu ogólnoniemieckiego reprezentującego wolę narodu niemieckiego.

Aby ułatwić dyskusję nad sprawą traktatu pokojowego z Niemcami, rząd radziecki przedstawił swój projekt podstaw traktatu pokojowego, deklarując jednocześnie gotowość rozpatrzenia również innych propozycji w tej sprawie.

Jednakże rządy Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji, wysuwając różne zmyślone preteksty, uchylają się dotychczas od omówienia zagadnień związanych z zawarciem traktatu pokojowego z Niemcami i z utworzeniem rządu ogólnoniemieckiego. Jednocześnie narzuciły one Niemcom zachodnim, wbrew woli narodu niemieckiego, separatystyczny „układ" boński, aby utrwalić rozbicie Niemiec, utrzymać na czas nieokreślony swój okupacyjny reżim dyktatury wojskowej i wciągnąć naród niemiecki do realizacji swych agresywnych planów.

Niemiecka Republika Demokratyczna przeciwstawiła temu swój program walki o zjednoczenie Niemiec, o zapewnienie im niezależności państwowej i o dalszy ich rozwój drogą pokoju i demokracji.

Obchodząc swe święto narodowe wszyscy miłujący swoją ojczyznę obywatele niemieccy chlubią się słusznie wybitnymi sukcesami Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Sukcesy te napawają naród niemiecki jeszcze mocniejszą wiarą, że słuszna sprawa pokoju zatriumfuje i że jedność Niemiec zostanie przywrócona!

Naród radziecki życzy narodowi niemieckiemu nowych sukcesów w jego walce o utworzenie zjednoczonych, niezawisłych, demokratycznych, pokój miłujących Niemiec w walce o pokój!

Przedstawicielka Ameryki potępiła swój rząd za bestialską wojnę w Korei

Z obrad Kongresu Pokoju Krajów Azji i strefy Pacyfiku

PEKIN. — Na poniedziałkowym posiedzeniu Kongresu Obrońców Pokoju krajów Azji i strefy Pacyfiku trwała w dalszym ciągu dyskusja nad referatem Kuo Mo-żo.

Znany poeta turecki, wybitny działacz ruchu obrońców pokoju Nazim Hikmet stwierdził, iż naród turecki uważa decyzję rządu tureckiego w sprawie wysłania wojsk tureckich do Korei jako zdradę interesów narodu.

Następnie w imieniu Swiatowej Demokratycznej Federacji Kobiet przemawiała Carmen Santi (Włochy).

Wojna — to największa plaga ludzkości — powiedziała Carmen Santi. Spada ona ciężkim brzemieniem na barki narodów całego świata, a zwlaszcza kobiet i dzieci. Dlatego kobiety calej kuli ziemskiej coraz aktywniej występują przeciwko wojnie i podżegaczom wojennym — imperialistom amerykańskim.

Na popołudniowym posiedzeniu kongresu wygłosiła referat na temat problemu koreańskiego członkini delegacji amerykańskiej Izabella Milton Kerni.

Miliony prostych ludzi Ameryki — powiedziała Izabela Milton — nie wiedzą jeszcze nic o tym, że lotnicy amerykańscy w celu zagłady ludności cywilnej Korei rzucają śmiercionośne bakterie dżumy oraz bomby napalmowe, nie wiedzą nic o tym, że lotnicy amerykańscy burzą i palą wsie i miasta Korei, że wojska amerykańskie dokonują bestialskich mordów na ludności cywilnej i jeńcach wojennych w Korei. Imperialiści amerykańscy, bojąc się gniewu narodu amerykańskiego, trzymają go w nieświadomości tego, co się dzieje w Korei.

Lecz prawdy nie da się ukryć. Obecnie coraz więcej i więcej ludzi w Ameryce zaczyna zdawać sobie sprawę ze zgubnych skutków agresywnej polityki amerykańskich kół rządzących i coraz bardziej zdecydowanie podnoszą oni głos protestu przeciwko tej polityce.

W zakończeniu swego przemówienia Kerni oświadczyła, że delegacja amerykańska w pełni solidaryzuje się z postulatami delegacji koreańskiej i po powrocie do Ameryki członkowie delegacji dołożą wszelkich starań, aby zmobilizować naród amerykański do walki przeciwko wojnie w Korei, do walki o pokój.

Następnie zabrał głos przewodniczący delegacji radzieckiej I. I. Anisimow.

Na posiedzeniu tym przemawiali ponadto delegaci Guatemali, Equadoru i Salvadoru. Delegat Iraku wygłosił referat na temat walki o pokój w krajach Środkowego i Bliskiego Wschodu.

Obrady trwają.

Naród polski z najwyższą sympatią śledzi wysiłek twórczy narodu niemieckiego w NRD

Z przemówienia premiera Cyrankiewicza wygłoszonego na akademii w Berlinie

BERLIN. — Szef polskiej delegacji rządowej, premier Józef Cyrankiewicz wygłosił w Berlinie na uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego NRD przemówienie, w którym stwierdził m. in.:

W imieniu Prezydenta Bolesława Bieruta, w imieniu rządu polskiego, w imieniu narodu polskiego składam w trzecią rocznicę utworzenia Niemieckiej Republiki Demokratycznej rządowi Niemieckiej Republiki Demokratycznej i narodowi niemieckiemu najserdeczniejsze, przyjacielskie pozdrowienia i życzenia.

Życzymy wam, działaczom Niemieckiej Republiki Demokratycznej, życzymy wszystkim bojownikom o pokój, demokrację i postęp w Niemczech, aby wasza wytrwała, konsekwentna walka o dobro narodu niemieckiego, o zjednoczenie Niemiec na gruncie demokracji i pokoju została uwieńczona zasłużonym powodzeniem. Jest to bowiem walka, od której zależy zarówno przyszłość narodu niemieckiego i przyszłość jego pokojowego budownictwa, jak też przyszłość pokojowego budownictwa wszystkich naszych narodów.

Naród polski oddany całkowicie pokojowej pracy nad odbudową swego kraju ze zniszczeń wojennych, nad budową silnej i kwitnącej Polski, nad budową własnego, szczęśliwego jutra, z najwyższą sympatią i serdeczną przyjaźnią śledzi wielki wysiłek twórczy narodu niemieckiego w Niemieckiej Republice Demokratycznej.

Rozwijająca się pomiędzy naszymi narodami przyjaźń i współpraca stanowi w stosunkach między naszymi narodami nową epokę. Nie ulega wątpliwości, że jest to epoka lepsza, piękniejsza i owocniejsza dla obu naszych narodów, aniżeli poprzednia epoka krwi i pożogi.

Nie ulega wątpliwości, że sczezną siły, które chciałyby odwrócić bieg historii. Już nie junkrzy pruscy i militaryści, obszarnicy i wyzyskiwacze kształtują los i wzajemne stosunki naszych narodów — kształtuje je wyzwolony z ucisku lud pracujący, kształtować będzie wychowana w duchu międzynarodowej solidarności, przyjaźni między narodami i pokojowej współpracy — wspaniała młodzież obu narodów.

Dlatego to Święto Narodowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest świętem zwycięskich sił demokracji, pokoju i postępu, do których należy przyszłość.

Premier Nehru w imieniu narodu hinduskiego dziękuje radzieckim Zw. Zaw. za pomoc

MOSKWA. — Jak podaje Agencja TASS, w dniu 5 października br. premier rządu hinduskiego — Nehru, przyjął w Madrasie delegację radzieckich związków zawodowych, która przybyła do Indii w celu przekazania darów od mas pracujących ZSRR dla głodującej ludności hinduskiej.

Premier Nehru w imieniu narodu hinduskiego wyraził głęboką wdzięczność dla związków zawodowych ZSRR za pomoc okazaną głodującej ludności Indii.

Premie wylosowane w piątym dniu

premia zł 10.000 nr 74495
premia zł 5.000 nr 890612
premie po zł 1.000 nr nr: 1012 49924 120282 246677 316008 452951 490853 549032 581973 566462 593445 391421 928178 931904 958631 979919 991934

premie po zł 500 nr nr: 69961 69969 74491 88885 101151 101156 105183 112973 113064 126279 260046 317844 317845 359085 389814 443898 452957 456994 480465 483832 490855 490857 502143 521764 544686 551071 553171 561971 566465 593443 600161 650538 660616 661667 722200 745794 843302 894673 894678 928179 931909 953976 958637 977464 982125 995604

Ponadto wylosowano 114 premii po zł 250, których numery podamy w dniu jutrzejszym oraz 1081 premii po zł 150.

Życiorys nieurojony

Życie wskazało im drogę

Z OGRODU dolatywał podniesiony głos. Franek rzucił swój kartofel uwiązany na sznurku i chyłkiem pobiegł do płotu oddzielającego pański ogród od fornalskich czworaków. Przywarł twarzą do sztachet.

Na dziedzińcu stała grupa chłopów, przed nimi gruba, opasła postać rządcy.

— Więcej nie dostaniecie! — krzyknął wrzaskliwie. Po chwili dodał: — Jak się wam nie podoba, to wynocha!

— Z dziedzicem chcemy gadać! — zawołało paru chłopów.

Otyła twarz rządcy stała się czerwona, nabrała wyrazu złości. Stróż interesów obszarniczych zamierzył się na najbliżej stojącego chłopa.

— No, rozejść się! — krzyknął. — Nie słyszycie?

Chłopi zwarli się, zacisnęli pięści, mocniej ujęli trzymane w ręku narzędzia. Twarze ich wyrażały gniew

— Jeszcze się z wami, łajdaki, porachujemy! — zawołał jeden z gromady i pogroził pięścią w stronę dworu.

Zwykle po takich zajściach z rządcą lub dziedzicem, tych najbardziej hardych mieszkańców czworaków wyrzucano z roboty.

Franek pomyślał o ojcu. Może jutro każą ich rodzinie opuścić fornalskie czworaki, skażą na poniewierkę i nędzę? Ojciec wtedy nie będzie już chodził do pracy, a w chałupie nie będzie czym okrasić ziemniaków...

Fornalskie dziecko poznało nędzę własnej wsi, wiedziało, co znaczy kiedy rodzice są bezrobotni. Nie wiedziało jeszcze, że w innych wsiach miliony głodnych ludzi błąkają się bez pracy, bez nadziei, bez dni radosnych, w krwawej, ciężkiej walce o kęs chleba i elementarne prawo do życia.

* * *

NA dworcu łódzkim panował tłok i ścisk. Przewalały się przez poczekalnie, perony, przyległy plac tłumy podróżnych. Wszędzie pod ścianami na ziemi rozłożyli sie emigranci. Siedzieli, leżeli i spali na niewielkich tobołkach, drewnianych walizkach — jedynym swym dobytku, jaki wywozili z kraju. Dzieci z głodu i zimna cicho kwiliły.

Franciszek Janusik zostawił żonę przy bagażu, a sam poszedł szukać kogoś na dworcu, kto by poinformował go o transporcie do Francji. Serce biło mu mocno, był podniecony z wrażenia. Jechał w nieznane, szukać chleba na obczyźnie.

Zapisał się na wyjazd do Francji, bo był bez pracy. Po sezonowej robocie w łódzkiej Wi-Mie, został zredukowany. Powiększył liczbę bezrobotnych.

Na Zachodzie wiodło mu się nielepiej. Takich jak on przyjmowano tutaj jako tanią siłę roboczą. Chwytał się każdej roboty, aby zarobić z ledwością na utrzymanie żony i dzieci. Pogłębiający się kryzys w swych skutkach spadł na barki robotników W 1932 roku emigrant polski z tysiącami Francuzów był po raz któryś tam z rzędu bez pracy.

Wrócił do kraju. Tu wziął kawałek pola w dzierżawę. Spod wyzysku fabrykanta dostał się pod ucisk kułacki i obszarniczy.

Nadszedł rok 1935. W „Pamiętnikach chłopów" gospodarz z powiatu radomszczańskiego pisał:

— ...Z głodu... dziecko chować się nie mogło i umarło... Bywają w naszej wiosce takie domy, że pięć osób śpi w jednym łóżku. Jedynym pożywieniem mieszkańców naszej wsi jest kapusta i ziemniaki, a w niektórych domach jadają ziemniaki z wodą, oszczędzając nawet porcji soli...

Nielepiej się żyło Janusikowej rodzinie. Twarda i nędzna dola chłopa przemawiała Janusikowi do rozumu mocno, dała mu świadomość, czyje interesy reprezentuje sanacja. Obiecanki przedwyborcze szlachty i burżuazji na nic się nie zdały. W r. 1935 Janusik wraz z żoną głosu na fabrykancko-obszarniczych sługusów nie oddali.

* * *

DZIŚ twarz Franciszka Janusika jest pokryta zmarszczkami. Głód, nędza i poniewierka wyryły na niej swoje piętno.

— Życie moje przed wojną — mówi wolno Janusik — to była ciągła wędrówka za chlebem, walka o prawo do życia. Czworaki fornalskie, w których się urodziłem zadecydowały o moim przedwrześniowym losie.

— Ale to już należy do przeszłości i nigdy nie wróci. — W oczach czterdziestoparoletniego mężczyzny pojawia się młodzieńczy blask siły. radość z życia.

Władza ludowa przyznała Janusikowi ziemię. Na początek dostali dwie krowy, później konia. Pożyczki pomogły szybciej zagospodarować się, odbudowali dom, odnowili stodołę i oborę, zakupili narzędzia.

Tymczasem synowie podrośli. Tak jak cała młodzież w gromadzie, zaraz po wojnie poszli do szkoły. Jeden syn miał zamiłowanie do mechaniki, wybrał więc zawód szofera i pracuje w Łodzi. Drugi natomiast wybrał chemię i kończy Uniwersytet Łódzki.

Za rodziną Janusików ponure wspomnienie — przed nimi nowe życie, wspaniała perspektywa wsi polskiej.

Są jej pionierami. Pierwsi byli w gromadzie za zespołową gospodarką. Teraz Janusik jest jej duszą—prawdziwy, dobry gospodarz, który o wszystko się zatroszczy, zna potrzeby i troski. Powstało w Sasiecznie nowe życie, którego nie zniszczą kułackie oszczerstwa. Cały rok, jaki upłynął od założenia spółdzielni, jest dobitnym wyrazem wyższości gospodarki zespołowej nad indywidualną.

* * *

W MIESZKANIU przewodniczącego spółdzielni produkcyjnej w Sąsiecznie zaterkotał telefon. Franciszek Janusik ściszył na chwilę muzykę płynącą z głośnika. Przyłożył słuchawkę do ucha i zaczął coś notować.

— Wiecie co, towarzyszu? — krzyknął nagle do słuchawki. — U nas w spółdzielni z siewem, to jak z omłotami — przed terminem. A jakie piękne ziemniaki mamy, pierwsze w gromadzie!

I znów przez chwilę słuchał, aby coś pilnie zapisać w notesie.

— A o zebraniu zawiadomię! — zawołał. — Przyjdą na pewno! — Cześć!!!

— Co tam nowego? — zapytała z kuchni żona.

— Tworzymy w gromadzie komitet Frontu Narodowego — odpowiedział Janusik. — Biegnę zaraz zawiadomić sołtysa.

Janusikowie znają Program Wyborczy Frontu Narodowego. Wiedzą, że sformułował on jasno cele i zadania narodu, określił obowiązki wobec ojczyzny każdego uczciwego Polaka.

Pamiętają o tym w przededniu wyborów i pamiętają także o swym dawnym życiu i nowym — spółdzielczym, szczęśliwym.

Z tym pójdzie 26 października do urn wyborczych wraz z całą gromadą rodzina Janusików. Będą wiedzieli, na kogo głosować i kogo wybierać. Życie samo wskazało im drogę.

J. L.

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b)

NA XIX ZJEŹDZIE PARTII

Dalszy ciąg referatu sekretarza KC WKP(b) G. M. Malenkowa

II. Sytuacja wewnętrzna ZSRR

W dalszym ciągu swego przemówienia G. M. Malenkow oświadczył m. in.:

Cechą charakterystyczną okresu sprawozdawczego jest dalsze umocnienie sytuacji wewnętrznej Związku Radzieckiego, rozwój całej gospodarki narodowej i kultury socjalistycznej.

W ciągu dwóch pierwszych lat po XVIII Zjeździe Partii masy pracujące naszego kraju kontynuowały pomyślnie realizację trzeciej pięciolatki i doprowadziły do dalszego umocnienia Związku Radzieckiego. W latach tych osiągnięto nowe sukcesy w rozwoju gospodarki narodowej.

Pokojową pracę ludzi radzieckich przerwała zdradziecka napaść Niemiec faszystowskich na ZSRR. Rozpoczął się trudny okres w dziejach państwa radzieckiego — okres Wielkiej Wojny Narodowej. W toku tej wojny klasa robotnicza, chłopstwo kołchozowe, inteligencja radziecka — zarówno na froncie, jak i na zapleczu — wykazały wysoki poziom uświadomienia i wierność wobec swej ojczyzny.

Zakończywszy wojnę historycznym zwycięstwem, Związek Radziecki wkroczył w nowy pokojowy okres swego rozwoju gospodarczego. W krótkim okresie państwo radzieckie o własnych siłach, własnymi środkami, bez pomocy z zewnątrz, odbudowało zrujnowaną wskutek wojny gospodarkę i pchnęło ją naprzód, przekraczając wskaźniki gospodarcze okresu przedwojennego.

Sukcesy na polu odbudowy przemysłu i rolnictwa pozwoliły już w 1947 roku na zniesienie kartkowego systemu zaopatrywania ludności w artykuły spożywcze i towary przemysłowe oraz na przeprowadzenie reformy walutowej. Posunięcia te, jak również przeprowadzona pięciokrotnie obniżka cen artykułów spożywczych i towarów przemysłowych, zwiększyły siłę nabywczą rubla radzieckiego i zapewniły wzrost dobrobytu mas pracujących. W 1950 roku kurs rubla oparty został na złocie i podwyższony w stosunku do walut obcych.

Sukcesy osiągnięte w odbudowie i rozwoju ekonomiki umożliwiły państwu radzieckiemu przystąpienie do praktycznej realizacji nowych ważnych zadań gospodarczych, między innymi takich, jak budowa potężnych elektrowni wodnych na Wołdze i Dnieprze, budowa wielkich kanałów dla żeglugi i irygacji, stworzenie ochronnych pasów leśnych na rozległym obszarze kraju.

Historyczne wydarzenia, jakie zaszły w okresie sprawozdawczym, dowiodły, że radziecki ustrój społeczny i państwowy jest nie tylko najlepszą formą organizacji ekonomicznego i kulturalnego rozwoju kraju w latach budownictwa pokojowego, lecz również najlepszą formą mobilizacji wszystkich sił narodu dla odparcia wroga w okresie wojny. Wydarzenia te dowiodły również ogromnego wzrostu aktywności politycznej mas pracujących, dalszego umocnienia jedności moralno - politycznej narodu radzieckiego, skupionego wokół partii komunistycznej, dalszego umocnienia braterskiej wspólnoty narodów ZSRR i pogłębienia patriotyzmu radzieckiego.

Naród nasz jest niezłomnie zdecydowany nadal ofiarnie pracować dla dobra ojczyzny socjalistycznej, zaszczytnie wykonać historyczne zadanie budowy społeczeństwa komunistycznego (burzliwe, długotrwałe oklaski).

1. Dalszy rozwój gospodarki narodowej ZSRR

A. Przemysł

W latach 5-latek przedwojennych zrealizowane zostało w ZSRR socjalistyczne uprzemysłowienie. Potężny przemysł stał się podstawą rozwoju całej gospodarki narodowej i przygotowania kraju do aktywnej obrony. Lata wojny potwierdziły ze szczególną siłą słuszność linii generalnej naszej partii — linii uprzemysłowienia kraju. Realizacja polityki uprzemysłowienia ZSRR miała decydujące znaczenie dla losów narodu radzieckiego i uratowała naszą ojczyznę przed ujarzmieniem.

W ciężkich warunkach wojny partia potrafiła szybko przestawić przemysł na tory wojenne. Do wschodnich okręgów ewakuowano ze strefy działań wojennych urządzenia wszystkich najważniejszych zakładów przemysłowych. Państwo radzieckie znalazło w latach wojny dość sił i środków nie tylko do szybkiego uruchomienia ewakuowanych zakładów, lecz również do przyśpieszonej budowy nowych przedsiębiorstw, głównie zakładów ciężkiego przemysłu. Mimo przejściowej okupacji przez najeźdźców faszystowskich ważnych pod względem gospodarczym okręgów kraju, przemysł w toku wojny produkował dla frontu w rosnących z roku na rok ilościach wszystkie rodzaje uzbrojenia i amunicji.

Po zakończeniu wojny przemysł przeszedł od produkcji wojennej do produkcji cywilnej. Partia postawiła zadanie rozwinięcia na szeroką skalę przede wszystkim ciężkiego przemysłu, szczególnie hutnictwa, przemysłu paliw i energetyki, gdyż bez ciężkiego przemysłu nie można było rozwiązać zadania odbudowy i dalszego rozwoju gospodarki narodowej. Jednocześnie partia zwróciła szczególną uwagę na zwiększenie produkcji towarów powszechnego użytku w celu podniesienia stopy życiowej ludności.

W wyniku pomyślnej odbudowy i rozwoju przemysłu w latach powojennych mamy w chwili obecnej znacznie wyższy, w porównaniu z okresem przedwojennym, poziom produkcji przemysłowej. Oto dane w tej sprawie:

WZROST PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ ZSRR

(w proc. w stosunku do 1940 r.)

Lata:	1940	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952 (plan)
cały przemysł	100	104	92	77	93	118	141	173	202	223
w tym:										
„grupa A" produkcja środków produkcji	100	136	112	82	101	130	163	205	239	267
„grupa B" produkcja środków konsumcji	100	54	59	67	82	99	107	123	143	156

Z powyższych danych wynika, że w latach 1945 i 1946 nastąpił spadek poziomu produkcji przemysłowej. Było to związane z faktem, że produkcja przętu wojennego uległa po zakończeniu wojny gwałtownej redukcji, przestawienie zaś przemysłu na tory produkcji pokojowej wymagało pewnego czasu. Powojenna przebudowa produkcji przemysłowej została zasadniczo zakończona w ciągu 1946 roku, po czym produkcja naszego przemysłu zaczęła rosnąć w szybkim tempie i w 1951 roku jej ogólne rozmiary przekroczyły poziom 1940 roku przeszło dwukrotnie. W 1952 roku osiągnięto nowe sukcesy w rozwoju naszego przemysłu.

Jak wiadomo, plan bieżącego roku dla przemysłu jako całości jest nie tylko pomyślnie wykonywany, lecz wykonywany z nadwyżką. Istnieją przeto wszelkie podstawy, by uważać, że w roku 1952 produkcja przemysłowa będzie blisko 2,3 raza większa niż w 1940 roku.

Szczególnie szybko rozwija się przemysł produkujący środki produkcji, którego ogólna produkcja w 1951 roku przekroczyła poziom przedwojenny 2,4 raza, a w 1952 roku przekroczy ten poziom blisko 2,7 raza. W 1952 roku wyprodukuje się: 25 mln. ton surówki, czyli o ok. 70 proc. więcej niż w 1940 roku; 35 mln. ton stali, czyli blisko o 90 proc. więcej niż w roku 1940; 27 mln. ton wyrobów walcowanych, czyli przeszło 2 razy więcej niż w 1940 roku.

300 mln. ton węgla, czyli przeszło o 80 proc. więcej niż w 1940 roku; 47 mln. ton ropy naftowej, czyli przeszło o 50 proc. więcej niż w 1940 roku; 117 miliardów kWh energii elektrycznej, tj. 2.4 raza więcej niż w 1940 roku; maszyn i urządzeń wyprodukuje się przeszło 3 razy więcej niż w 1940 roku. Jeśli idzie o roczny przyrost produkcji najważniejszych gałęzi przemysłu, to mieliśmy w ciągu ostatnich lat znacznie większe rozmiary tego przyrostu niż w okresie przedwojennym. Tak np. w ciągu ostatnich trzech lat — w 1949—1951, tj. od chwili, gdy przedwojenny poziom produkcji przemysłowej nie tylko został osiągnięty, ale przekroczony, przyrost wytopu surówki wynosił 8 mln. ton, przyrost wytopu stali — 13 mln. ton i przyrost produkcji wyrobów walcowanych — 10 mln. ton, podczas gdy w latach przedwojennych przyrost takich rozmiarów osiągnięto w zakresie wytopu surówki w ciągu 8 lat, wytopu stali — w ciągu 9 lat, a produkcji wyrobów walcowanych — w ciągu 12 lat. Przyrost wydobycia węgla w ciągu wymienionych trzech lat wyniósł 74 mln. ton, a przyrost wydobycia ropy naftowej — 13 mln. ton; przyrost takich rozmiarów osiągnięto w latach przedwojennych w zakresie wydobycia węgla w ciągu 6 lat, a wydobycia ropy naftowej — w ciągu 10 lat. Przyrost produkcji energii elektrycznej w ciągu tych trzech lat wyniósł 37 miliardów kWh; przyrost produkcji energii elektrycznej takich rozmiarów w latach przedwojennych osiągnięto w ciągu 9 lat.

Wzrost produkcji środków produkcji oraz wzrost produkcji rolnej stworzyły mocną bazę dla rozwoju przemysłu produkującego artykuły konsumcyjne. Ogólna produkcja tego przemysłu była w 1951 roku o 43 proc. większa niż w 1940 roku, a w roku 1952 będzie w przybliżeniu o 60 proc. większa niż w 1940 roku. W 1952 roku wyprodukuje się: z górą 5 mld. metrów tkanin bawełnianych, czyli o ok. 30 proc. więcej niż w 1940 roku — prawie 190 mln. metrów tkanin wełnianych, czyli o ok. 60 proc. więcej niż w 1940 roku — 218 mln. metrów tkanin jedwabnych, czyli 2.8 raza więcej niż w 1940 roku — 250 mln. par obuwia skórzanego, czyli o ok. 20 proc. więcej niż w 1940 roku — 125 mln. par obuwia gumowego, czyli o 80 proc. więcej niż w 1940 roku — przeszło 3.300 tys. ton cukru, czyli o przeszło 50 proc. więcej niż w 1940 roku — ponad 380 tys. ton masła wyprodukowanego przez przemysł (nie licząc znacznej ilości masła produkcji domowej), co przewyższy przedwojenny poziom przemysłowej produkcji masła o przeszło 70 proc.

W okresie sprawozdawczym zwłaszcza w latach powojennych rozszerzyła się znacznie i umocniła produkcyjno-techniczna baza naszego przemysłu zarówno dzięki budowie nowych, jak też dzięki rekonstrukcji czynnych przedsiębiorstw. Z ogólnej sumy ok 500 mld rubli, zainwestowanych w gospodarce narodowej tylko w latach 1946—1951 zainwestowano w przemyśle ponad 320 mld. rubli. W ciągu tego okresu w ZSRR odbudowano, zbudowano i oddano do użytku ok. 7 tys. wielkich państwowych przedsiębiorstw przemysłowych. Zasoby produkcyjne przemysłu wzrosły w 1952 roku o 77 proc. w porównaniu z 1940 rokiem.

Ale w grę wchodzi tu nie tylko ilościowy wzrost zasobów produkcyjnych.

Rysem charakterystycznym ubiegłego okresu był również dalszy techniczny postęp przemysłu. W odróżnieniu od krajów kapitalistycznych, gdzie zachodzą periodyczne przerwy w rozwoju techniki, związane z niszczeniem sił wytwórczych społeczeństwa na skutek kryzysów ekonomicznych, w ZSRR, gdzie takich kryzysów nie ma, odbywa się nieprzerwane doskonalenie produkcji na bazie najwyższej techniki, na podstawie osiągnięć przodującej nauki radzieckiej.

W latach powojennych wszystkie gałęzie przemysłu wyposażono w nowe maszyny i mechanizmy, zastosowano doskonalsze procesy technologiczne, wprowadzono racjonalniejszą organizację produkcji. Park obrabiarek, dzięki uzupełnieniu nowymi, bardziej wydajnymi obrabiarkami, zwiększył się w tym okresie 2,2 raza, krajowy przemysł budowy maszyn tylko w ciągu ostatnich trzech lat wyprodukował ok. 1.600 nowych typów maszyn i mechanizmów.

W walce o dalszy postęp techniczny wielka rola przypada naszej nauce, która przez swoje odkrycia pomaga narodowi radzieckiemu pełniej ujawniać i lepiej wykorzystywać bogactwa i siły przyrody. W okresie powojennym uczeni nasi pomyślnie rozwiązali wiele problemów naukowych o wielkim znaczeniu dla gospodarki narodowej. Najważniejszym osiągnięciem nauki radzieckiej w tym okresie jest odkrycie metod produkcji energii atomowej. W ten sposób nasza nauka i technika zlikwidowała monopol USA w tej dziedzinie i zadała poważny cios podżegaczom wojennym, którzy usiłowali wykorzystać tajemnicę produkcji energii atomowej i posiadanie broni atomowej jako środek szantażu i zastraszenia innych narodów. Państwo radzieckie rozporządzające realnymi możliwościami produkcji energii atomowej, jest głęboko zainteresowane w tym, aby ten nowy rodzaj energii wykorzystywano w celach pokojowych, dla dobra ludności, gdyż takie wykorzystanie energii atomowej rozszerza bezgranicznie władzę człowieka nad żywiołowymi siłami przyrody, otwiera przed ludzkością kolosalne możliwości wzrostu sił produkcyjnych, technicznego i kulturalnego postępu, zwiększenia bogactwa społecznego.

O wielkich osiągnięciach radzieckiej nauki i techniki świadczy coroczne przyznawanie Nagród Stalinowskich za wybitne prace naukowe, wynalazki i gruntowne udoskonalenia metod pracy produkcyjnej. Zaszczytne miano laureata Nagrody Stalinowskiej nadano 8.470 pracownikom nauki, przemysłu, transportu i rolnictwa.

Doniosłym momentem w rozwoju przemysłu jest fakt, że w minionym okresie w szybkim tempie rozwijał się przemysł we wschodnich okręgach ZSRR, wskutek czego zmieniło się poważnie rozmieszczenie naszego przemysłu we wschodnich okręgach — w okręgach nadwołżańskich, na Uralu, Syberii, na Dalekim Wschodzie, w Kazachskiej SRR i w republikach związkowych Azji Środkowej powstała potężna baza przemysłowa kraju. Ogólna produkcja przemysłowa w tych okręgach zwiększyła się do 1952 roku trzykrotnie w porównaniu z 1940 rokiem. W roku 1951 wschodnie okręgi dały około 1/3 całej produkcji przemysłowej ZSRR, przeszło połowę całej ilości stali i wyrobów walcowanych, prawie połowę całej ilości węgla i ropy naftowej i przeszło 40 proc. energii elektrycznej.

Takie są zasadnicze wyniki rozwoju przemysłu ZSRR w okresie sprawozdawczym.

Zadania w dziedzinie rozwoju naszego przemysłu na najbliższe lata są wyłuszczone w projekcie dyrektyw w sprawie piątego 5-letniego planu rozwoju ZSRR, przedstawionym Zjazdowi do rozpatrzenia. Zadania te polegają na tym, aby podnieść poziom produkcji przemysłowej w 1955 roku w porównaniu z rokiem 1950, w przybliżeniu o 70 proc., przy czym produkcja środków produkcji powinna wzrosnąć w przybliżeniu o 80 proc., a produkcja artykułów konsumcyjnych w przybliżeniu o 65 proc. Takie zadanie w zakresie wzrostu produkcji przemysłowej oznacza, że w 1955 roku produkcja przemysłowa wzrośnie trzykrotnie w porównaniu z 1940 rokiem.

Piąty plan pięcioletni oznacza nowy wielki krok naprzód na drodze rozwoju naszego kraju od socjalizmu do komunizmu (oklaski).

Przemysł nasz rozporządza wszystkimi możliwościami, by wykonać stojące przed nim zadania. Obecnie wszystkie gałęzie przemysłu wyposażone są w doskonalszą technikę, posiadają wykwalifikowane kadry robotników i pracowników inżynieryjno-technicznych, przedsiębiorstwa nie odczuwają braku surowców i materiałów. Chodzi teraz o to, ażeby wykorzystać w pełni te możliwości, zdecydowanie usuwać niedociągnięcia w pracy, wykrywać nie wykorzystane rezerwy produkcyjne i przekształcać je w potężne źródło rozwoju gospodarki narodowej.

Szczególną uwagę należy poświęcać zadaniu zapewnienia dalszego wszechstronnego wzrostu wydajności pracy we wszystkich gałęziach przemysłu.

Partia nasza na wszystkich etapach budownictwa socjalistycznego nieugięcie walczyła o systematyczne podnoszenie wydajności pracy jako o najważniejszy warunek wzrostu i doskonalenia produkcji socjalistycznej. Tym właśnie przede wszystkim tłumaczą się ogromne sukcesy osiągnięte w rozwoju produkcji ZSRR. W okresie od 1940 do 1951 r. wydajność pracy w przemyśle wzrosła o 50 proc, przy czym przyrost produkcji przemysłowej w ciągu tego okresu w 70 proc. uzyskano dzięki wzrostowi wydajności pracy. Wydajność pracy w budownictwie zwiększyła się w tymże okresie o 36 proc.

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b)

NA XIX ZJEŹDZIE PARTII

Dalszy ciąg referatu sekretarza KC WKP(b) G. M. Malenkowa

Szybki wzrost wydajności pracy w ZSRR jest przede wszystkim wynikiem szerokiego zastosowania w gospodarce narodowej nowej techniki i nowoczesnych procesów technologicznych, wynikiem mechanizacji i elektryfikacji produkcji, zwłaszcza zaś mechanizacji pracochłonnych i ciężkich robót, jak również wynikiem lepszej organizacji pracy, wzrostu ogólnego poziomu wykształcenia i kultury mas pracujących i podniesienia ich kwalifikacji produkcyjnych. Socjalistyczny system gospodarki otwiera nieograniczone pole dla zastosowania najnowocześniejszej techniki. W ZSRR maszyny nie tylko zaoszczędzają pracę, lecz równocześnie czynią pracę robotników lżejszą, dzięki czemu w warunkach gospodarki socjalistycznej, w odróżnieniu od warunków kapitalizmu, robotnicy bardzo chętnie używają maszyn w procesie pracy. Robotnik radziecki jest bezpośrednio zainteresowany w zwiększeniu wydajności pracy, wie bowiem, że przez to wzmacnia się potęga ekonomiczna ZSRR i podnosi się stopa życiowa mas pracujących. Jedność interesów państwa i narodu stwarza podwaliny wysokiej wydajności pracy społecznej w warunkach socjalizmu.

Jednakże istniejące w naszym przemyśle możliwości wzrostu wydajności pracy nie są jeszcze bynajmniej całkowicie wykorzystywane. Świadczy o tym przede wszystkim niewykonanie planów w dziedzinie wydajności pracy przez wiele przedsiębiorstw.

W wielu przedsiębiorstwach wzrost wydajności pracy ulega zahamowaniu wskutek złego wykorzystania posiadanych środków mechanizacji.

Wzrost wydajności pracy ulega również zahamowaniu wskutek tego, że w wielu przedsiębiorstwach i na budowach organizacja pracy postawiona jest w sposób niezadowalający, wskutek czego dochodzi do wielkiego marnotrawstwa czasu roboczego.

Duże znaczenie dla podniesienia wydajności pracy ma normowanie techniczne. Tymczasem w wielu przedsiębiorstwach normowanie techniczne postawione jest w sposób niezadowalający. Wciąż jeszcze przeważa stosowanie norm zbyt niskich, tzw. norm doświadczalno - statystycznych, które nie odpowiadają współczesnemu poziomowi techniki produkcji, nie odzwierciedlają doświadczenia przodujących robotników i nie pobudzają do wzrostu wydajności pracy.

Zadanie organizacji partyjnych, gospodarczych i związkowych polega na tym, by szybciej usuwać przyczyny przeszkadzające wzrostowi wydajności pracy i zapewniać we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, w każdym przedsiębiorstwie, na każdym odcinku produkcji wykonanie i przekroczenie zadań w dziedzinie wzrostu wydajności pracy. Trzeba zdecydowanie usuwać niedociągnięcia w dziedzinie wykorzystania posiadanej przez nas bogatej techniki, z uporem wprowadzać w życie program mechanizacji kompleksowej i automatyzacji procesów produkcyjnych, stosować szerzej we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej najnowsze osiągnięcia nauki i techniki, doskonalić systematycznie formy i metody organizacji pracy i produkcji usprawniać wykorzystanie siły roboczej.

Towarzysze! Nasz przemysł rośnie, rozwija się i staje się coraz potężniejszy i coraz doskonalszy technicznie. Będziemy również nadal rozwijać wszechstronnie siły wytwórcze naszego socjalistycznego przemysłu, jako podstawy potęgi naszej ojczyzny i wzrostu dobrobytu materialnego narodu radzieckiego (długotrwałe oklaski).

B. Rolnictwo

W dalszym ciągu swego przemówienia G. M. Malenkow oświadczył:

Do początku okresu sprawozdawczego, to jest do chwili, kiedy odbywał się XVIII Zjazd Partii, ustrój kołchozowy w naszym kraju okrzepł ostatecznie, kołchozy umocniły się i socjalistyczny system rolnictwa utwierdził się jako jedyna forma rolnictwa.

Wojna powstrzymała na pewien czas rozwój rolnictwa i zadała mu wielkie straty, zwłaszcza w rejonach okupowanych, gdzie zaborcy hitlerowscy zniszczyli i rozgrabili kołchozy, MTS i sowchozy. Jednak mimo olbrzymich trudności okresu wojennego, kołchozy i sowchozy rejonów wschodnich nieprzerwanie zaopatrywały armie i ludność w żywność, a przemysł lekki — w surowce. Bez ustroju kołchozowego, bez pełnej poświęcenia pracy kołchoźników i kołchoźnic, bez ich wysokiej świadomości politycznej i sprawności organizacyjnej nie potrafilibyśmy rozwiązać tego niezmiernie trudnego zadania.

Z chwilą przejścia do budownictwa pokojowego, przed partią stanęło zadanie jak najszybszej odbudowy i dalszego podniesienia rolnictwa. Szczególną troską partii w okresie powojennym było organizacyjno - gospodarcze umocnienie kołchozów, okazanie im pomocy w odbudowie i dalszym rozwoju gospodarki społecznej i podniesienie na tej podstawie dobrobytu materialnego chłopstwa kołchozowego. Dla dalszego rozwoju sił wytwórczych rolnictwa duże znaczenie miało scalenie małych kołchozów, ponieważ wielkie kołchozy mogą pomyślniej rozszerzać i udoskonalać gospodarkę społeczną. Obecnie mamy 97 tysięcy scalonych kołchozów zamiast 254 tysięcy małych kołchozów na 1 stycznia 1950 r.

W wyniku realizacji kroków podjętych przez partię i rząd przezwyciężono pomyślnie w rolnictwie trudności wywołane przez wojnę i wynikłe w 1946 r. wskutek silnej posuchy, tak iż przedwojenny poziom produkcji rolnictwa został w krótkim czasie przywrócony i przekroczony.

W latach powojennych w szybkim tempie przywracano obszar zasiewów, wzrastały plony i zwiększała się globalna produkcja zbóż, upraw przemysłowych, pastewnych, warzywnych i innych roślin uprawnych. Obszary zasiewów wszystkich roślin uprawnych w 1952 r. przekroczyły poziom przedwojenny o 5,3 miliona ha.

Produkcję zbóż doprowadzono do poprzedniego poziomu w trzecim roku po zakończeniu wojny, a w latach następnych wzrastała ona przy jednoczesnym dużym wzroście ilości zboża towarowego. W bieżącym 1952 r. globalne zbiory zboża wyniosły 8 miliardów pudów (burzliwe oklaski), przy czym globalne zbiory najważniejszej rośliny spożywczej — pszenicy zwiększyły się w porównaniu z 1940 r. o 48 proc. (oklaski).

W ten sposób problem zbożowy, uważany poprzednio za najostrzejszy i najpoważniejszy, został pomyślnie rozwiązany, rozwiązany ostatecznie i raz na zawsze (burzliwe, długotrwałe oklaski).

W okresie powojennym w szczególnie szybkim tempie rozwijała się produkcja bawełny i buraka cukrowego: w 1951 r. globalna produkcja włókna bawełny przekroczyła poziom przedwojenny o 46 proc., a buraka cukrowego — o 31 proc. W roku bieżącym wyhodowano jeszcze bogatsze plony tych najważniejszych roślin.

W roku bieżącym, jak i w latach poprzednich, realizowane są pomyślnie państwowe plany skupu zboża, skupu bawełny, buraków cukrowych, nasion oleistych, ziemniaków, warzyw i innej produkcji roślinnej, jak również produkcji hodowlanej.

Nasze rolnictwo staje się coraz bardziej wyspecjalizowane, bardziej produktywne i daje coraz więcej produkcji towarowej. Trzeba zrozumieć te niezmiernie ważną właściwość w rozwoju naszego rolnictwa. Obecnie, kiedy problem zbożowy został pomyślnie rozwiązany, nie wolno już po staremu oceniać osiągnięć rolnictwa, tylko według ilości produkowanego zboża. Jak widać z przytoczonych danych, oprócz sukcesów w dziedzinie produkcji zboża, osiągnęliśmy wielkie sukcesy w rozwoju produkcji bawełny, buraka cukrowego, roślin oleistych, pastewnych i innych roślin uprawnych. Nasze obecne rolnictwo stało się jakościowo inne, różni się ono gruntownie od dawnego, małoproduktywnego, ekstensywnego rolnictwa. Podczas gdy obszary zasiewów wszystkich roślin uprawnych w ZSRR wzrosły w 1952 r. w porównaniu z 1913 rokiem 1,4 raza, przy czym obszary zasiewów zbóż wzrosły o 5 proc., to obszary zajęte pod uprawy przemysłowe i warzywniczo-arbuzowe zwiększyły się więcej niż 2,4 raza, a obszary zajęte pod rośliny pastewne — ponad 11 razy. Z ogólnej wartości towarowej produkcji roślinnej przeszło 40 proc. przypada obecnie na uprawy przemysłowe. Byłoby zatem poważnym błędem oceniać sukcesy rolnictwa tylko na podstawie poziomu produkcji zboża.

W okresie powojennym wiele uwagi udzielano wyposażeniu rolnictwa w nową technikę. Nie moglibyśmy bez tego rozstrzygnąć w szybkim tempie problemu odbudowy i dalszego rozwoju gospodarki rolnej. W okresie tym park maszynowo-traktorowy uzupełniony został wielką ilością nowych, bardziej udoskonalonych traktorów gąsienicowych z silnikami Diesla, kombajnów samobieżnych, kosiarek, kombajnów buraczanych, lniarskich i do sprzętu bawełny oraz innych maszyn o wysokiej wydajności.

Ogólna moc parku traktorów w MTS i w sowchozach wzrosła w porównaniu z okresem przedwojennym o 59 proc., a kombajnów — o 51 proc. Rolnictwo otrzymało wiele nowych maszyn dla mechanizacji pracochłonnych procesów w hodowli.

W związku ze znacznym rozszerzeniem mechanizacji prac w gospodarce rolnej i leśnej, rozbudowano w okresie powojennym sieć ośrodków maszynowo-traktorowych, zorganizowano znaczną ilość nowych stacji ochrony lasów.

Sukcesy osiągnięte w rozwoju rolnictwa w okresie powojennym stworzyły warunki dla rozwiązania w gospodarce rolnej jeszcze większych zadań. Interesy gospodarki narodowej i zadania dalszego podniesienia dobrobytu narodu radzieckiego wymagają jeszcze większego podniesienia produkcji rolnej.

Projekt dyrektyw w sprawie piątego planu pięcioletniego przewiduje zwiększenie w ciągu 5 lat globalnych zbiorów: zbóż o 40—50 proc., w tym pszenicy o 55—65 proc., włókna bawełny o 55—65 proc.; włókna lnianego o 40—50 proc.; buraka cukrowego o 65—70 proc.; słonecznika o 50—60 proc.; ziemniaków o 40—45 proc. i wzrost produkcji upraw pastewnych w przybliżeniu 2—3 razy.

Obecnie, gdy osiągnięto i przekroczono przedwojenny poziom obszaru zasiewów, jedynie słuszną linią w dziedzinie zwiększenia produkcji rolnictwa jest dalsze, wszechstronne podnoszenie urodzajności.

W okresie powojennym w związku z poważnymi sukcesami rozwoju rolnictwa zadanie wszechstronnego rozwoju hodowli stało się centralnym zadaniem partii i państwa w gospodarce rolnej.

W okresie od lipca 1945 r do lipca 1952 r. pogłowie bydła w ZSRR wzrosło o 13,4 miliona sztuk, owiec — o 41,8 miliona, trzody chlewnej — o 21,2 miliona i koni — o 5,6 miliona.

Obecnie hodowla kołchozowa wraz z sowchozową zajmuje w kraju dominujące miejsce, zarówno pod względem ciężaru gatunkowego jeśli chodzi o ogólny stan pogłowia bydła, jak i pod względem wydajności produkcji hodowlanej. Globalna i towarowa produkcja mięsa, mleka, masła, jaj, wełny i skór przekroczyła w ZSRR poziom przedwojenny (oklaski).

W celu zaspokojenia rosnących potrzeb ludności w dziedzinie artykułów hodowlanych, a przemysłu lekkiego w dziedzinie surowców, konieczne jest osiągnięcie dalszego znacznego rozwoju hodowli.

Wielkie znaczenie dla dalszego rozwoju gospodarki rolnej ma budowa urządzeń irygacyjnych i zakładanie leśnych pasów ochronnych.

Już w latach przedwojennych zbudowano znaczną ilość wielkich systemów irygacyjnych, wyposażonych w nowoczesną technikę, oraz zrekonstruowano stare systemy irygacyjne, dzięki czemu obszar faktycznie nawadnianych gruntów w republikach Azji Środkowej i w innych częściach ZSRR zwiększył się półtorakrotnie, co pozwoliło na pomyślne rozwiązanie tak ważnego zadania jak znaczne zwiększenie produkcji bawełny. Rozpoczęto też prace nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych.

W latach powojennych prace nad budową urządzeń irygacyjnych i nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych rozwinęły się na jeszcze większą skalę.

Wielkie systemy irygacyjne budowane są w republikach zakaukaskich, gdzie obszar faktycznie nawadnianych ziem zwiększy się w najbliższych latach w wyniku tych prac przeszło półtorakrotnie.

Począwszy od 1947 r. prowadzone są prace nad irygacją gruntów o wysokiej urodzajności, *ale narażonych na posuchę*, w centralnej strefie czarnoziemu, w obwodach: kurskim, orłowskim, woroneskim i tambowskim, by uzyskać trwałe plony zbóż, *roślin przemysłowych i innych roślin uprawnych*.

Począwszy od 1948 r. prowadzone są na wielką skalę prace nad założeniem na stepowych i leśno-stepowych obszarach europejskiej części ZSRR wielkich państwowych leśnych pasów ochronnych, ochronnych pasów leśnych w kołchozach i sowchozach oraz nad budową stawów i zbiorników wodnych.

W ciągu ostatnich 3 i pół lat kołchozy, sowchozy i gospodarstwa leśne zalesiły w celach ochronnych obszar 2,6 mln ha i zbudowały przeszło 12 tysięcy stawów i zbiorników wodnych.

W strefach o nadmiernej wilgotności gleby, przede wszystkim na Białorusi i w republikach nadbałtyckich prowadzone są, podobnie jak przed wojną, rozległe prace nad osuszaniem bagien i gruntów zabagnionych.

Wielkie perspektywy otwierają się przed rolnictwem dzięki budowie gigantycznych elektrowni wodnych i systemów irygacyjnych na Wołdze, na Donie, Dnieprze i Amu-Darii oraz w związku z uruchomieniem Wołżańsko - Dońskiego Kanału Żeglownego imienia W. I. Lenina. Zbudowanie tych elektrowni i systemów irygacyjnych zapewni nawodnienie nowych gruntów na obszarze przeszło 6 milionów ha, nawodnienie pastwisk metodą selektywną na obszarze 22 milionów ha i stwarza szerokie możliwości elektryfikacji produkcji rolnej, wprowadzenia orki elektrycznej, zastosowania kombajnów elektrycznych i innych maszyn rolniczych zasilanych prądem elektrycznym.

Jednocześnie z budową urządzeń irygacyjnych na wielką skalę, na wszystkich gruntach nawadnianych skutecznie realizuje się przejście na nowy system irygacji, przy którym znacznie zwiększa się obszar pól nawadnianych w drodze lepszego rozmieszczenia drobnej sieci irygacyjnej.

Zmniejszenie na polach liczby stałych kanałów zraszających oraz zastąpienie ich kanałami tymczasowymi, co umożliwia pełniejsze wykorzystanie nawadnianych gruntów i wody używanej do zraszania, stwarza lepsze warunki mechanizacji rolnictwa, korzystającego z urządzeń irygacyjnych.

Dzięki wykonaniu zaplanowanych wielkich prac nad rozwojem irygacji, nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych i osuszaniem zabagnionych gruntów, rolnictwo nasze podniesie się na wyższy szczebel, a kraj zostanie zabezpieczony na zawsze przed niespodziankami klimatycznymi (oklaski).

Zadanie polega na tym, by skutecznie i w przewidzianych terminach wykonać prace nad rozwojem irygacji, nad stworzeniem *leśnych pasów ochronnych* i osuszeniem bagien. Organizacje partyjne, radzieckie i gospodarcze powinny *poświęcać tej sprawie* szczególną uwagę.

Doniosłe znaczenie ma także przeprowadzenie akcji w dziedzinie podniesienia plonów roślin uprawnych na obszarach strefy nieczarnoziemnej europejskiej części ZSRR.

Wiadomo, że na obszarach strefy nieczarnoziemnej istnieją wielkie możliwości pomyślnego rozwoju rolnictwa i hodowli, ponieważ obszary te odznaczają się sprzyjającymi warunkami klimatycznymi, dostateczną ilością wilgoci. Tymczasem plony roślin uprawnych na obszarach strefy nieczarnoziemnej są wciąż jeszcze niskie.

Aby uzyskać wysokie i trwałe plony roślin uprawnych, należy tu przede wszystkim zorganizować na szeroką skalę wapnowanie gleb kwaśnych przy jednoczesnym stosowaniu wystarczającej ilości nawozów organicznych i mineralnych, rozwijać wszechstronnie zasiewy traw, polepszać uprawę roli.

Realizując zadania odbudowy i rozwoju rolnictwa nasze organy partyjne, radzieckie i rolnicze usprawniły w latach powojennych kierowanie kołchozami, ośrodkami maszynowo-traktorowymi i sowchozami. Są jednak w tej dziedzinie wciąż jeszcze błędy i niedociągnięcia.

Trzeba przede wszystkim podkreślić, że poszczególni nasi pracownicy na kierowniczych stanowiskach, pozwalali sobie, zwłaszcza w związku z akcją scalania drobnych kołchozów, na niewłaściwy konsumcyjny stosunek do zagadnień budownictwa kołchozowego

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b)

NA XIX ZJEŹDZIE PARTII

Dalszy ciąg referatu sekretarza KC WKP(b) G. M. Malenkowa

Proponowali oni, by przeprowadzić forsowną akcję masowego łączenia wsi w wielkie osiedla kołchozowe, oddać na rozbiórkę wszystkie stare zabudowania kołchozowe i domy kołchoźników i stworzyć w nowych miejscach wielkie „osiedla kołchozowe", „miasta kołchozowe", „agromiasta", traktując to jako najważniejsze zadanie na polu organizacyjno - gospodarczego umocnienia kołchozów.

Błąd tych towarzyszy polega na tym, że zapomnieli o głównych produkcyjnych zadaniach kołchozów i wysuwali na pierwszy plan wtórne w stosunku do tamtych zadania konsumcyjne, zadania w dziedzinie warunków bytu w kołchozach.

Zagadnienia warunków bytu mają niewątpliwie ważne znaczenie, ale są to bądź co bądź zagadnienia wtórne, podrzędne a nie główne i mogą być pomyślnie rozwiązane tylko na gruncie rozwiniętej produkcji społecznej.

Zapominanie o głównych zadaniach produkcyjnych, lub ich pomniejszanie może zwekslować całą naszą praktyczną robotę na wsi na niewłaściwe tory, utrudnić dalszy rozwój kołchozów i wyrządzić szkodę zarówno samej sprawie organizacji warunków bytu, jak i całej sprawie budownictwa socjalistycznego.

Następnie trzeba stwierdzić, że w kierowaniu rolnictwem nie zostało jeszcze zlikwidowane szablonowe formalne podejście do rozwiązywania wielu praktycznych zagadnień.

Należy wreszcie wspomnieć — powiedział dalej G. M. Malenkow — o istnieniu istotnych braków w dziedzinie zastosowania w rolnictwie osiągnięć nauki i przodującego doświadczenia. Mamy wiele przodujących kołchozów, MTS i sowchozów, tysiące przodowników rolnictwa, którzy twórczo stosując osiągnięcia nauki, uzyskują poważne wyniki w podnoszeniu plonów i zwiększaniu produktywności hodowli.

Wciąż jednak jeszcze niezadowalająco przedstawia się sprawa popularyzacji i stosowania przodujących doświadczeń w produkcji kołchozowej i sowchozowej.

Nasza nauka rolnicza wniosła wielki wkład do sprawy rozwoju gospodarki rolnej. Zdemaskowane zostały i rozgromione antynaukowe, reakcyjne teorie w nauce rolniczej i rozwija się ona obecnie na jedynie słusznej — materialistycznej, miczurinowskiej podstawie, uzbrajając naszych pracowników w ich działalności w dziedzinie rozwoju rolnictwa.

Ale, pomimo istniejących osiągnięć, nauka rolnicza wciąż jeszcze nie nadąża za potrzebami produkcji kołchozowej i sowchozowej. Socjalistyczny system rolnictwa otwiera przed nauką szerokie pole działania, pozwala na szybką popularyzację osiągnięć nauki i przodującego doświadczenia, czyni je dorobkiem wszystkich kołchozów, MTS i sowchozów.

Niezmiernie ważny obowiązek organów partyjnych, radzieckich i rolniczych polega na tym, by jak najusilniej rozwijać twórczą inicjatywę uczonych i praktyków, pomnażać szeregi mistrzów wysokich urodzajów i wysokiej produktywności hodowli, popierać wszystko, co przodujące, postępowe, szybciej stosować we wszystkich gałęziach produkcji kołchozowej i sowchozowej osiągnięcia nauki i przodującego doświadczenia w dziedzinie gospodarki rolnej.

Towarzysze! Cieszymy się wszyscy z ogromnego rozwoju naszego socjalistycznego rolnictwa. Nasza produkcja roślinna i hodowlana znajduje się obecnie w okresie nowego potężnego rozkwitu.

Nie ulega wątpliwości, że w najbliższych latach nasze kołchozy, ośrodki maszynowo - traktorowe, sowchozy, bogato wyposażone pod względem technicznym, osiągną jeszcze wspanialsze sukcesy w rozwoju gospodarki rolnej i kraj nasz będzie posiadał obfitość środków żywnościowych dla ludności i w pełni, pod dostatkiem surowców dla szybko rosnącego przemysłu lekkiego (długotrwałe oklaski).

C. Obrót towarowy, transport, łączność

Wraz ze wzrostem przemysłu i rolnictwa — powiedział G M. Malenkow m. in. — rozwijał się w kraju również obrót towarowy. W latach powojennych obrót towarowy handlu państwowego i spółdzielczego zwiększył się 2,9 raza i znacznie przekroczył poziom przedwojenny. W 1951 r. sprzedano ludności w sklepach państwowych i spółdzielczych w porównaniu z 1940 rokiem mięsa i przetworów mięsnych — o 80 proc. więcej, ryb i przetworów rybnych — o 60 proc., masła — o 80 proc., tłuszczu roślinnego i innych tłuszczów — blisko 2 razy więcej, cukru — o 70 proc., tkanin — o 80 proc,. obuwia — o 50 proc. więcej. Wzrosła sieć detalicznego handlu państwowego i spółdzielczego, znacznie rozszerzono asortyment i ulepszono jakość sprzedawanych towarów.

Wzrostowi produkcji i obrotu towarowego towarzyszył rozwój wszystkich rodzajów transportu i przewozów.

W latach Wielkiej Wojny Narodowej transport nasz, a przede wszystkim transport kolejowy, pomyślnie wywiązał się z trudnego zadania zabezpieczenia przewozów wojennych, jak również przewozu ładunków dla gospodarki narodowej.

W latach powojennych wszystkie rodzaje transportu nie tylko zostały odbudowane, lecz wzrosły znacznie w porównaniu z okresem przedwojennym. W roku bieżącym obrót towarowy w transporcie kolejowym jest w przybliżeniu o 80 proc. większy niż w 1940 roku obrót towarowy w transporcie rzecznym i morskim — o 60 proc., w transporcie samochodowym — 3,1 raza większy, zaś obrót towarowy w cywilnym transporcie lotniczym jest 9,2 raza większy. Przeciętny dzienny załadunek wagonów na kolejach jest w roku bieżącym w przybliżeniu o 40 proc. większy niż w 1940 r.

Zbudowano i oddano do użytku nowe linie kolejowe; kontynuowano pracę w dziedzinie elektryfikacji najbardziej przeciążonych tras; zwiększył się znacznie tabor lokomotyw i wagonów, zwłaszcza potężnych lokomotyw oraz wagonów o dużej ładowności.

W transporcie wodnym długość wewnętrznych dróg wodnych wykorzystywanych dla żeglugi była w 1951 roku o 23 tys. km większa niż w 1940 r. Transport morski i rzeczny został uzupełniony nowymi statkami towarowymi i pasażerskimi. Poziom mechanizacji robót załadunkowo-wyładunkowych, podniósł się znacznie w porównaniu z 1940 rokiem i wyniósł w 1951 roku 83 proc. w zakresie Ministerstwa Floty Rzecznej i 90 proc. w zakresie Ministerstwa Floty Morskiej.

Transport samochodowy został wyposażony w nowe doskonalsze samochody ciężarowe i osobowe. Sieć dróg samochodowych z ulepszoną nawierzchnią wzrosła 3,1 raza w porównaniu z 1940 rokiem.

W latach powojennych rozwijały się w dalszym ciągu środki łączności — poczta, telegraf, telefon, radio.

Trzeba dalej rozwijać i doskonalić pracę wszystkich rodzajów transportu i łączności, oszczędzać środki transportu i nieustannie dbać o ich konserwację, rozwijać i umacniać bazę techniczną wszystkich rodzajów transportu, wszechstronnie usprawniać pracę poczty, telegrafu, telefonu.

D. Reżim oszczędności - to najważniejsza dźwignia dalszego rozwoju gospodarki narodowej

Podstawą rozwoju gospodarki narodowej ZSRR — oświadczył G. M. Malenkow — są własne zasoby, wewnętrzne źródła akumulacji. Dlatego partia nasza zawsze poświęcała i poświęca wiele uwagi walce o jak najsurowszy reżim oszczędności, traktując reżim oszczędności jako doniosły warunek stworzenia wewnętrzno-gospodarczych akumulacji i prawidłowego wykorzystania nagromadzonych środków. Reżim oszczędności jako metoda socjalistycznego gospodarowania odegrał wielką rolę w dziele uprzemysłowienia kraju. Obecnie, kiedy w kraju naszym następuje nowy potężny wzrost gospodarki narodowej, a równocześnie dokonuje się systematycznej obniżki cen towarów masowego spożycia, reżim oszczędności nabiera jeszcze większego znaczenia. Im pełniej i racjonalniej będą wykorzystywane zasoby produkcyjne, im oszczędniej i skrupulatniej będziemy prowadzić naszą gospodarkę, tym większe sukcesy odniesiemy w rozwoju wszystkich gałęzi gospodarki narodowej, tym większe rezultaty osiągniemy w podniesieniu materialnego i kulturalnego poziomu życia narodu.

Tymczasem w dziedzinie mobilizacji i prawidłowego wykorzystania wewnętrznych zasobów gospodarki narodowej istnieją znaczne niedociągnięcia.

Po omówieniu tych niedociągnięć, Malenkow powiedział:

Zadanie polega na tym, ażeby położyć kres obojętnemu stosunkowi działaczy gospodarczych i organizacji partyjnych do faktów niegospodarności i rozrzutności. Zagadnienie przestrzegania najściślejszego reżimu oszczędności powinno zawsze znajdować się w centrum naszej pracy gospodarczej i partyjnej. Powinniśmy dbać o nieustanne wychowywanie ludzi radzieckich w duchu troskliwego stosunku do społecznej własności socjalistycznej. Trzeba wyplenić wszelkie nadmierne rozchodowanie zasobów materiałowych i pieniężnych oraz rezerw pracy i systematycznie zapewniać wykonywanie i przekraczanie zadań w dziedzinie obniżki kosztów własnych produkcji. Trzeba wzmóc walkę z niegospodarnością, obniżyć radykalnie nakłady w przemyśle, w budownictwie, w transporcie, w rolnictwie, w organizacjach handlowych, w organizacjach skupu i zbytu, podjąć zdecydowane kroki w celu uproszczenia i potanienia aparatu państwowego i gospodarczego, wzmóc kontrolę gotówkową ze strony organów finansowych nad wykonywaniem planów gospodarczych i nad przestrzeganiem reżimu oszczędności Nasze kadry gospodarcze powinny opanować doskonale metody socjalistycznego gospodarowania, muszą podnosić poziom swego przygotowania technicznego i ekonomicznego, polepszać systematycznie metody produkcji, szukać, znajdować i wykorzystywać rezerwy tkwiące w gospodarce narodowej.

Dla pomyślnego rozstrzygnięcia zadań w dziedzinie rozwoju gospodarki narodowej ogromne znaczenie ma dalsze rozwijanie współzawodnictwa socjalistycznego. Partia poświęcała zawsze wiele uwagi sprawie organizacji współzawodnictwa i uważała, że najistotniejszą sprawą we współzawodnictwie socjalistycznym jest podciąganie tych, którzy pozostają w tyle, równanie w pracy na najlepszych. W naszych warunkach społecznych na każdym odcinku budownictwa socjalistycznego ogromną rolę odgrywa pozytywny przykład w pracy. Ludzie radzieccy przekonują się co dzień na podstawie własnego doświadczenia, że najlepszy przykład organizacji produkcji, zastosowanie nowej techniki, wszelkiego rodzaju udoskonalenia i wynalazki wiążą się zawsze z ułatwieniem pracy, prowadzą do podniesienia dobrobytu materialnego mas pracujących. Na wszystkich odcinkach budownictwa socjalistycznego mamy mnóstwo przykładów twórczej inicjatywy ludzi pracy, zmierzającej do zapewnienia nieustannego rozwoju i udoskonalenia produkcji socjalistycznej. Naród nasz słynie od dawna ze swej twórczej inicjatywy, ze swej wynalazczości i pomysłowości.

Wrogowie socjalizmu i ich wszelkiego rodzaju poplecznicy przedstawiają socjalizm jako system tłumienia indywidualności. Nie ma nic bardziej prymitywnego i wulgarnego niż tego rodzaju wyobrażenie. Jest dowiedzione, że system socjalistyczny zapewnił wyzwolenie jednostki, rozkwit twórczości indywidualnej i zespołowej, stworzył warunki wszechstronnego rozwoju talentów i uzdolnień, utajonych w masach ludowych.

W naszym kraju uczciwa praca jest wysoko ceniona i bardzo popierana. Partia i rząd stosują na szeroką skalę system premiowania i nagradzania ludzi pracy za osiągnięcia sukcesy w pracy we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej i kultury.

W okresie, który minął od chwili zakończenia Wojny Narodowej, odznaczono orderami medalami ZSRR 1.346.000 robotników, kołchoźników, uczonych, inżynierów i pracowników technicznych, urzędników, lekarzy nauczycieli i innych pracowników, a 6.480 wybitnym nowatorom w naszym kraju przyznano zaszczytne miano bohatera pracy socjalistycznej.

Zadanie organizacji partyjnych, radzieckich, gospodarczych, związkowych i komsomolskich polega na tym, ażeby rozwinąć na szerszą skalę współzawodnictwo na wszystkich odcinkach budownictwa socjalistycznego, popierać ze wszystkich sił pozytywne przykłady pracy i postępową inicjatywę przodowników i nowatorów, popularyzować ze wszech miar przodujące doświadczenie wśród wszystkich ludzi pracy, ażeby okazywać pomoc tym, którzy pozostają w tyle i umożliwić im osiągnięcie poziomu ludzi przodujących. Jest rzeczą ważną, aby w walce nowego ze starym, w walce tego co przoduje z tym co jest zacofane, nie tylko widzieć siły, które są twórcami nowego ustroju społecznego, lecz także siły te pielęgnować, troszczyć się o ich wszechstronny rozwój, organizować je nieustannie i doskonalić je w interesie pomyślnego marszu naprzód.

2. Dalszy wzrost dobrobytu materialnego, ochrony zdrowia i kulturalnego poziomu życia narodu

Sukcesy osiągnięte we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej doprowadziły do dalszego wzrostu materialnego i kulturalnego poziomu życia społeczeństwa radzieckiego. Jest to najzupełniej zgodne z prawami rozwoju. Inaczej być nie mogło, ponieważ w naszym kraju celem rozwoju produkcji socjalistycznej jest zapewnienie maksymalnego zaspokojenia stale rosnących materialnych i kulturalnych potrzeb społeczeństwa.

Głównym wskaźnikiem wzrostu dobrobytu narodu radzieckiego jest nieustanny wzrost dochodu narodowego.

W okresie od 1940 do 1951 roku dochód narodowy ZSRR wzrósł o 83 proc. w odróżnieniu od krajów kapitalistycznych, w których przeszło połowę dochodu narodowego zagarniają klasy wyzyskujące, w Związku Radzieckim cały dochód narodowy stanowi własność mas pracujących. Masy pracujące Związku Radzieckiego otrzymują dla zaspokojenia swych potrzeb osobistych, materialnych i kulturalnych około trzech czwartych dochodu narodowego, a pozostała część idzie na rozszerzenie produkcji socjalistycznej i na inne potrzeby ogólnopaństwowe i społeczne.

Jednym z najważniejszych źródeł wzrostu realnej wartości płac robotników i urzędników oraz realnych dochodów chłopów jest stosowane konsekwentnie przez rząd obniżanie cen artykułów masowego spożycia. W wyniku 5-krotnej obniżki państwowych cen detalicznych dokonanej w latach 1947 — 1952 ceny artykułów żywnościowych i wyrobów przemysłowych są obecnie przeciętnie o połowę niższe od cen w IV kwartale 1947 roku.

Jak wiadomo, robotnicy i urzędnicy w naszym kraju otrzymują od państwa zasiłki i emerytury z tytułu ubezpieczeń społecznych, bezpłatne lub ze znaczną ulgą skierowania do sanatoriów, domów wypoczynkowych i ośrodków dziecięcych, otrzymują corocznie płatne urlopy. Wszyscy ludzie pracy w mieście i na wsi otrzymują bezpłatną pomoc lekarską. Państwo wypłaca w mieście i na wsi zasiłki matkom wielodzietnym i samotnym; zapewnia bezpłatne nauczanie w szkole podstawowej i 7-letniej; wypłaca stypendia studiującym. Łącznie suma tych wypłat i ulg dla ludzi pracy miasta i wsi wyniosła w 1940 roku 40.8 miliarda rubli, a w roku 1951 — 125 miliardów rubli.

Dzięki wzrostowi płac robotników i urzędników, dzięki zwiększeniu dochodów chłopstwa w gotówce i w produktach, dzięki obniżce cen artykułów masowego spożycia i wzrostowi innych świadczeń państwa na rzecz ludności, realna wartość dochodów robotników i urzędników w przeliczeniu na jednego pracującego była w 1951 roku w przybliżeniu o 57 proc. wyższa niż w roku 1940, zaś realne dochody chłopów, w przeliczeniu na jednego pracującego, były wyższe w przybliżeniu o 60 proc.

Projekt dyrektyw w sprawie piątego planu 5-letniego przewiduje wzrost dochodu narodowego ZSRR w ciągu pięciolecia co najmniej o 60 proc., wzrost realnej wartości płac robotników i urzędników, z uwzględnieniem obniżki cen detalicznych — co najmniej o 35 proc., wzrost dochodów kołchoźników w gotówce i w produktach (w przeliczeniu pieniężnym) — co najmniej o 40 proc.

W naszym kraju prowadzi się na wielką skalę budownictwo mieszkaniowe i komunalne. W samym tylko okresie powojennym w miastach i osiedlach robotniczych wybudowano domy mieszkalne o łącznej powierzchni przeszło 155 milionów metrów kwadratowych, zaś w miejscowościach wiejskich wybudowano 3,8 miliona domów mieszkalnych. Szczególnie wielkiej pracy w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego dokonano w okręgach które znajdowały się poprzednio pod okupacją. Jednak że, mimo olbrzymiego rozmachu budownictwa mieszkaniowego, wszędzie jeszcze daje się odczuć dotkliwy brak mieszkań. Wiele ministerstw i rad terenowych z roku na rok nie wykonuje ustalonych dla nich planów budownictwa mieszkaniowego, a asygnowane na ten cel przez państwo kredyty nie są w pełni wykorzystywane. W ciągu ostatnich dwóch tylko lat, na skutek niewykonania planów budownictwa mieszkaniowego, nie dobudowano przeszło 4 milionow metrów kwadratowych powierzchni mieszkalnej. Wciąż jeszcze trafiają się u nas tacy kierownicy gospodarczy i partyjni, którzy troskę o warunki mieszkaniowe mas pracujących uważają za sprawę drugorzędną i nie podejmują kroków w kierunku wykonania planów budownictwa i remontu mieszkań. Zadanie polega na tym, aby ze wszech miar rozszerzać budownictwo mieszkaniowe Projekt dyrektyw w sprawie piątego planu 5-letniego przewiduje mniej więcej dwukrotny — w porównaniu z czwartą pięciolatką — wzrost nakładów inwestycyjnych na państwowe budownictwo mieszkaniowe.

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b)

NA XIX ZJEŹDZIE PARTII

Dalszy ciąg referatu sekretarza KC WKP(b) G. M. Malenkowa

Partia i rząd zawsze przejawiały i przejawiają wielką troskę o ochronę zdrowia naszego narodu. Wydatki państwowe na ochronę zdrowia, łącznie z wydatkami na te cele z funduszów ubezpieczeń społecznych, wzrosły z 11,2 miliarda rubli w 1940 roku do 26,4 miliarda rubli w 1951 roku. Na tej podstawie osiągnięto dalsze usprawnienie i rozszerzenie zasięgu opieki lekarskiej i sanitarnej nad ludnością. Liczba łóżek szpitalnych w miastach i w miejscowościach wiejskich wzrosła w 1951 roku o 30 procent w porównaniu z rokiem 1940. Rozbudowana została sieć sanatoriów. Liczba lekarzy w kraju wzrosła o 80 proc.

Dzięki podniesieniu stopy życiowej i poziomu kulturalnego ludności oraz dzięki poprawie służby zdrowia spadła śmiertelność w naszym kraju. W ciągu ostatnich trzech lat przyrost naturalny wyniósł 9 milionów 500 tysięcy osób. — (Długotrwałe oklaski).

Wydatki na oświatę wzrosły z 22,5 miliarda rubli w 1940 roku do 57,3 miliarda rubli w 1951 roku, czyli przeszło 2.5 raza. Tylko w ciągu lat powojennych zbudowano 23.500 szkół. Liczba kształcących się w ZSRR wynosi obecnie 57 milionów osób, czyli prawie o 8 milionów osób więcej niż w 1940 roku. Rozbudowano znacznie szkolnictwo siedmioletnie i dziesięcioletnie. Liczba uczniów w klasach od piątej do dziesiątej wzrosła w okresie od 1940 do 1951 roku o 25 proc. Liczba uczniów w uczelniach technicznych i w innych średnich szkołach specjalnych wzrosła w tymże okresie o 40 proc., a liczba studentów na wyższych uczelniach — o 67 proc. W 1952 roku wyższe uczelnie dały różnym gałęziom gospodarki narodowej 221 tysięcy młodych specjalistów, a w bieżącym roku akademickim przyjęły 375 tysięcy nowych studentów. Obecnie pracuje u nas około 5.5 miliona specjalistów z wyższym i średnim wykształceniem zawodowym, czyli 2,2 raza więcej niż przed wojną.

Uwzględniając coraz bardziej wzrastające znaczenie nauki w życiu naszego społeczeństwa, partia troszczy się nieustannie o jej rozwój. Państwo radzieckie podjęło na szeroką skalę budownictwo i wyposażenie wielkiej sieci instytutów naukowo-badawczych, stworzyło najbardziej sprzyjające warunki dla rozkwitu nauki, nadało szeroki rozmach szkoleniu kadr naukowych. Liczba instytutów naukowo-badawczych, laboratoriów i innych instytucji naukowych w ZSRR wzrosła z 1560 w 1939 roku do 2900 na początku 1952 roku. Liczba pracowników naukowych wzrosła w tym okresie prawie dwukrotnie. W latach 1946 — 1951 wydatki państwowe na rozwój nauki wyniosły 47,2 miliarda rubli.

W ciągu ubiegłych lat rozbudowana została szeroko sieć instytucji kulturalno-oświatowych w miastach i na wsi. W chwili obecnej mamy w kraju 368 tysięcy bibliotek wszelkich typów W porównaniu z 1939 rokiem liczba bibliotek wzrosła o przeszło 120 tysięcy. Roczny nakład książek osiągnął liczbę 800 milionów egzemplarzy i wzrósł 1,8 razy w porównaniu z 1940 rokiem. Liczba stałych kin dźwiękowych w miastach i na wsi zwiększyła się w okresie od 1939 roku prawie trzykrotnie.

Niezwykle ważną, nieodłączną częścią kultury radzieckiej jest literatura i sztuka. Osiągnęliśmy wielkie sukcesy w rozwoju radzieckiej literatury, plastyki, teatru, filmu. Świadczy o tym dobitnie fakt, że wielu utalentowanym działaczom na polu kultury przyznaje się rokrocznie Nagrody Stalinowskie. 2339 pracowników literatury i sztuki otrzymało zaszczytne miano laureata Nagrody Stalinowskiej.

Byłoby jednak niesłuszne, gdybyśmy spoza wielkich sukcesów nie dostrzegali poważnych niedociągnięć w rozwoju naszej literatury i sztuki. Idzie o to, że mimo znacznych sukcesów w rozwoju literatury i sztuki, poziom ideowo-artystyczny wielu utworów wciąż jeszcze jest nie dość wysoki. W literaturze i sztuce pojawia się jeszcze wiele miernych, banalnych, a niekiedy wręcz tandetnych utworów. które fałszują obraz rzeczywistości radzieckiej. Wielostronne, tętniące życie społeczeństwa radzieckiego przedstawiane jest w twórczości niektórych pisarzy i artystów bezbarwnie i nudno. Nie przezwyciężono również niedociągnięć w tak ważnej i popularnej dziedzinie sztuki jak film. Umiemy robić dobre filmy o dużym znaczeniu wychowawczym, lecz filmów takich tworzy się wciąż jeszcze za mało. Kinematografia nasza ma wszelkie możliwości ku temu. aby produkować dużo dobrych i różnorodnych filmów, ale możliwości te nie są należycie wykorzystywane.

Należy liczyć się z tym, że ideologiczny i kulturalny poziom człowieka radzieckiego podniósł się niezmiernie, że partia kształtuje jego smak estetyczny na podstawie najlepszych utworów literatury i dzieł sztuki. Ludzie radzieccy nie cierpią szarzyzny, bezideowości, fałszu i stawiają twórczości naszych pisarzy i artystów wysokie wymagania. Pisarze nasi i artyści powinni w swych utworach piętnować wady, niedociągnięcia, zjawiska chorobliwe pokutujące w społeczeństwie, powinni ukazywać w pozytywnych obrazach artystycznych ludzi nowego typu w całym blasku ich godności ludzkiej i w ten sposób przyczyniać się do kształtowania w ludziach radzieckich charakterów, nawyków, przyzwyczajeń, wolnych od wypaczeń i wad zrodzonych przez kapitalizm.

Towarzysze! Mamy poważne osiągnięcia w dziedzinie poprawy warunków materialnych i wzrostu kultury narodu radzieckiego. Ale nie możemy poprzestać na tych osiągnięciach. Zadanie polega na tym, aby na gruncie rozwoju całej gospodarki narodowej zapewnić dalsze konsekwentne podniesienie materialnego i kulturalnego poziomu życia ludzi radzieckich. Partia nasza nadal będzie przejawiała nieustanną troskę o maksymalne zaspokojenie rosnących wciąż potrzeb ludzi radzieckich. gdyż dobro radzieckiego człowieka, rozkwit narodu radzieckiego jest dla naszej partii najwyższym prawem (burzliwe, długotrwałe oklaski).

3. Dalsze umocnienie radzieckiego ustroju społecznego i państwowego

W okresie, który upłynął od XVIII Zjazdu Partii, nasze państwo radzieckie w dalszym ciągu rosło, rozwijało się i umacniało.

Wzrosła i umocniła się ekonomiczna podstawa naszego państwa — socjalistyczna własność środków produkcji. W ciągu tego okresu jeszcze bardziej okrzepła przyjazna współpraca robotników, chłopów i inteligencji, tworzących radzieckie społeczeństwo socjalistyczne.

W obliczu ogromnych trudności nasz ustrój społeczny i państwowy okazał się, jak tego dowiodło doświadczenie wojny, najmocniejszym. najżywotniejszym i najtrwalszym ustrojem na świecie. Niezłomność radzieckiego ustroju socjalistycznego ma swe źródło w tym, że jest to ustrój prawdziwie ludowy, stworzony przez sam naród. że cieszy się potężnym poparciem narodu, że zapewnia rozkwit wszystkich materialnych i duchowych sił narodu.

Wrogowie i wulgaryzatorzy marksizmu głosili niezwykle szkodliwą dla naszej sprawy teorię o osłabieniu i obumieraniu państwa radzieckiego w warunkach otoczenia kapitalistycznego. Partia, rozgromiwszy i odrzuciwszy tę zgniłą teorię, wysunęła i uzasadniła tezę, że w sytuacji, kiedy rewolucja socjalistyczna zwyciężyła w jednym kraju, zaś w większości innych krajów panuje kapitalizm, — kraj zwycięskiej rewolucji powinien nie osłabiać, lecz wszechstronnie umacniać swoje państwo. że państwo zostanie zachowane również w ustroju komunistycznym o ile nadal istnieć będzie kapitalistyczne otoczenie. Nie mielibyśmy tych sukcesów w naszym budownictwie pokojowym, którymi się teraz szczycimy, gdybyśmy dopuścili do osłabienia naszego państwa Okazalibyśmy się bezbronnymi w obliczu wrogów i wobec niebezpieczeństwa klęski wojennej, gdybyśmy nie umacniali naszego państwa, naszej armii, naszych organów penitencjarnych i wywiadowczych. Partia dzięki temu właśnie przekształciła Kraj Rad w niezdobytą twierdzę socjalizmu, że wszechstronnie umacniała i umacnia państwo socjalistyczne (burzliwe oklaski).

Dokonując napadu na nasz kraj najeźdźcy faszystowscy liczyli na wewnętrzną nietrwałość społecznego i państwowego ustroju radzieckiego, na słabość radzieckiego zaplecza. Lecz, jak wiadomo, wojna obaliła te rachuby. W całej rozciągłości znalazło potwierdzenie historyczne oświadczenie Towarzysza Stalina , że na wypadek wojny zaplecze i front naszego kraju dzięki swej jednorodności i wewnętrznej spoistości, będą mocniejsze niż w każdym innym kraju. W toku wojny okrzepły siły zbrojne i zaplecze państwa radzieckiego.

Ofiarna praca ludzi radzieckich w zapleczu oraz bohaterska walka Armii Radzieckiej i marynarki wojennej na froncie weszły do historii jako bezprzykładny wzór poświęcenia narodu w obronie ojczyzny. Nasza armia i flota powstawała. krzepła i walczyła pod bezpośrednim kierownictwem Towarzysza Stalina (burzliwe. długo nie milknące oklaski). Genialny Wódz i organizator historycznych zwycięstw narodu radzieckiego w Wielkiej Wojnie Narodowej, Towarzysz Stalin, stworzył przodującą radziecką naukę wojenną, uzbroił naszą armię w sztukę zwyciężania wroga. Naród nasz kocha swą armię i flotę, otacza je stałą troską i uwagą. Siły zbrojne Związku Radzieckiego były, są i będą niezawodną ostoją bezpieczeństwa naszej ojczyzny (burzliwe, długotrwałe oklaski).

Wielka Wojna Narodowa i następne lata pokojowego rozwoju jeszcze raz wykazały, że stworzony pod kierownictwem Partii radziecki ustrój społeczny jest najlepszą formą organizacji społeczeństwa, że radziecki ustrój państwowy stanowi wzór wielonarodowego państwa. Wielu naszych wrogów i ludzi z burżuazyjnego obozu, którzy nam dobrze nie życzą, powtarzało bez końca, że radzieckie państwo wielonarodowe jest nietrwałe, żywiło nadzieję, że nastąpi rozłam między narodami ZSRR, przepowiadało Związkowi Radzieckiemu nieuchronny rozpad. Mierzyli oni nasze państwo miarą stosunków istniejących w państwach burżuazyjnych, gdzie panują sprzeczności i waśnie narodowe. Wrogowie socjalizmu nie potrafią zrozumieć, że w rezultacie Wielkiej Rewolucji Październikowej i przeobrażeń socjalistycznych wszystkie narody naszego kraju są związane ze sobą trwałą przyjaźnią, opartą na gruncie pełnego równouprawnienia (oklaski).

Partia nasza, realizując nieugięcie leninowsko-stalinowską politykę narodową, wzmacniała wielonarodowe państwo radzieckie, rozwijała przyjaźń i wzajemną współpracę narodów Związku Radzieckiego, wszechstronnie popierała, pobudzała i zapewniała rozkwit kultur narodowych ludów naszego kraju, walczyła nieprzejednanie z wszelkimi elementami nacjonalistycznymi. Radziecki ustrój państwowy, który wytrzymał ciężkie próby wojny, który stał się dla całego świata przykładem i wzorem prawdziwego równouprawnienia i wspólnoty narodów, jest świadectwem wielkiego triumfu leninowsko-stalinowskich idei w kwestii narodowej (długotrwałe oklaski). Partia nasza strzeże i nadal strzec będzie jak źrenicy oka jedności i przyjaźni narodów ZSRR, umacniała i będzie umacniać nadal wielonarodowe państwo radzieckie (burzliwe oklaski).

W okresie sprawozdawczym do rodziny radzieckiej przystąpiły nowe narody. Utworzono Socjalistyczne Republiki Radzieckie: Litewską, Mołdawską, Łotewską i Estońską Zjednoczony został w jednym państwie cały naród ukraiński. Białoruś skupiła cały naród białoruski w jedną rodzinę Na północnym zachodzie posiadamy nowe granice, bardziej sprawiedliwe i bardziej odpowiadające interesom obrony kraju. Na Dalekim Wschodzie Związek Radziecki odzyskał oderwany dawniej od Rosji południowy Sachalin i Wyspy Kurylskie. Obecne granice państwowe Związku Radzieckiego najbardziej odpowiadają historycznie ukształtowanym warunkom rozwoju narodów naszego kraju (oklaski).

Przy pomocy narodów bratnich republik, nowe Republiki Związkowe w krótkim czasie nie tylko posunęły się naprzód w dziedzinie uprzemysłowienia, lecz wprowadziły również drobne gospodarstwo chłopskie na drogę socjalizmu, zakończyły kolektywizację i rozwijają pomyślnie socjalistyczną gospodarkę rolną.

W okresie powojennym jeszcze bardziej rozwinęła się i wzmogła podstawowa funkcja naszego państwa — funkcja pracy gospodarczo-organizacyjnej i kulturalno-wychowawczej. Wielki rozmach budownictwa socjalistycznego i zadania dalszego zbliżenia kierownictwa partyjnego i radzieckiego do rejonu, miasta i wsi, spowodowały konieczność dokonania szeregu zmian w podziale administracyjno-terytorialnym naszego państwa — utworzenia nowych obwodów, okręgów i rejonów. Rozwój gospodarki narodowej dyktował dalsze zmiany w formach *organizacyjnych kierownictwa* państwowego różnymi gałęziami przemysłu, rolnictwa i innych dziedzin gospodarki narodowej. Znalazło to swój wyraz w dzieleniu i tworzeniu nowych centralnych organów zarządu państwowego.

Niezwykle doniosłe znaczenie dla wzmocnienia naszego państwa miało konsekwentne wprowadzanie w życie zasad demokratyzmu socjalistycznego, stanowiących podstawę Konstytucji Stalinowskiej. W okresie powojennym odbyły się dwukrotnie wybory do Rady Najwyższej ZSRR, do Rad Najwyższych republik związkowych i autonomicznych oraz do terenowych rad delegatów ludu pracującego. Wybory te odbyły się w atmosferze ogromnego entuzjazmu politycznego i stały się nowym wyrazem jedności naszego narodu, bezgranicznego zaufania narodu do naszej partii komunistycznej i do rządu radzieckiego (burzliwe oklaski)

Zadania partii w dziedzinie polityki wewnętrznej:

1) w dalszym ciągu wzmacniać wytrwale potęgę gospodarczą naszego państwa, organizując twórczą pracę narodu radzieckiego w kierunku wykonania i przekroczenia wielkich zadań 5-letniego planu rozwoju ZSRR, będącego ważnym etapem na drodze przejścia od socjalizmu do komunizmu;

2) rozwijać w dalszym ciągu przemysł i transport. Stosować na szerszą skalę w przemyśle, budownictwie i transporcie najnowsze zdobycze nauki i techniki, podnosić wszechstronnie wydajność pracy, wzmacniać dyscypline w dziedzinie wykonywania planów państwowych, zapewniać wysoką jakość produkcji, obniżać nieustannie koszty własne produkcji, co stanowi podstawę systematycznej obniżki cen hurtowych i detalicznych wszystkich towarów;

3) rozwijać w dalszym ciągu rolnictwo, ażeby w krótkim czasie zapewnić ludności obfitość żywności, a lekkiemu przemysłowi — obfitość surowców. Zapewnić bezwarunkowe wykonanie głównego zadania w rolnictwie — wszechstronnego podniesienia urodzajności wszystkich upraw rolnych i wzrostu pogłowia, zwierząt gospodarskich przy jednoczesnym podwyższeniu jego produktywności, zwiększenia globalnej i towarowej produkcji rolnictwa i hodowli. Polepszyć pracę MTS i sowchozów. Podnosić wydajność pracy kołchoźników, umacniać nadal społeczną gospodarkę kołchozów, pomnażać ich bogactwo i na tych podstawach zapewniać dalszy wzrost dobrobytu materialnego chłopstwa kołchozowego;

4) przestrzegać jak najściślej szego reżimu oszczędności we wszystkich ogniwach gospodarki narodowej i we wszystkich dziedzinach administracji;

5) rozwijać nadal przodującą naukę radziecką, stawiając przed nią zadanie zajęcia pierwszego miejsca w nauce światowej (oklaski). Nastawiać wysiłki uczonych w kierunku szybszego rozstrzygania naukowych problemów wykorzystania olbrzymich zasobów naturalnych naszego kraju. Wzmacniać twórczą współpracę nauki z produkcją mając na uwadze fakt, że współpraca ta wzbogaca naukę doświadczeniami praktyki i że dopomaga działaczom-praktykom w szybszym rozstrzyganiu stojących przed nimi zadań;

6) rozwijać wszechstronnie twórczą inicjatywę ludzi pracy naszej ojczyzny, rozwijać szerzej współzawodnictwo socjalistyczne. troszczyć się nieustannie o to, ażeby na wszystkich odcinkach budownictwa socjalistycznego powstawało coraz więcej pozytywnych, wzorowych przykładów organizowania pracy w nowy sposób, popularyzować wytrwale wśród wszystkich pracujących te wzorowe przykłady, z tym ażeby na froncie pracy coraz więcej ludzi, dorównywało przodującym pracownikom naszego społeczeństwa;

7) podnosić nadal na wyższy poziom dobrobyt materialny naszego narodu; podnosić nieustannie realną wartość płac robotników i urzędników, polepszać warunki mieszkaniowe ludzi pracy. przyczyniać się ze wszech miar do wzrostu dochodów chłopstwa. Rozwijać kulturę radziecką: podnosić poziom oświaty i ochrony zdrowia ludności; troszczyć się nieustannie o dalszy rozwój radzieckiej literatury i sztuki;

8) umacniać wszechstronnie nasz ustrój państwowy i społeczny. Rozwijać nadal polityczną aktywność i patriotyzm ludzi radzieckich, umacniać moralno-polityczną jedność i przyjaźń narodów naszego kraju;

9) śledzić czujnie knowania podżegaczy wojennych. Umacniać wszechstronnie Armię Radziecką, marynarkę wojenną i organy wywiadu (burzliwe oklaski)

Dalszy ciąg referatu zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Pod ostrym kątem

Przy pasażu Majera...

Było to wczoraj, we wtorek, 7 października 1952 roku. Jechałem tramwajem. W wagonie był tłok. Krzyżowały się pytania i odpowiedzi. Obok mnie siedziały jakieś dwie kobiety. Rozmawiały głośno, słychać je było w całym wagonie.

— Co u pani nowego, pani Kopytko?

— Ano, nic. Robię teraz u Kindermanna...

— To już nie u Ejtingona?

— O, już od roku. Miałam nawet iść do Gampego, ale do Kindermanna na Łąkową mam bliżej z domu... A jak tam pani córka?

— Nadal robi u Poznańskiego, a zięć jest ślusarzem u Scheiblera...

Wagon rozbrzmiewał raz po raz dawno zapomnianymi nazwiskami znienawidzonych fabrykantów. Przestępowałem z nogi na nogę. Na twarzach wszystkich pasażerów widziałem wyraźną niechęć.

Wtem obie kobiety przerwały rozmowę. Pani Kopytko zbliżyła twarz do szyby.

— Nie wiem, czy mam już wysiadać, czy nie... Gdzie to będzie ten związek włókniarzy?

— Sama nie wiem. Niech się pani dowie u konduktora...

Zaofiarowałem pośpiesznie swe usługi.

— Jak to, nie wie pani, gdzie jest związek włókniarzy? Na Mikołajewskiej.

— Gdzie?

— Na Mikołajewskiej. Przy Pasażu Majera...

— Na jakiej znowu Mikołajewskiej?

— Tej, co biegnie równolegle do Promenady. A może pomyliła pani Pasaż Majera z Pasażem Schultza? Ale to przecież zupełnie inna dzielnica. Najlepiej niech pani zrobi tak. Jak miniemy Rozwadowską, niech pani uważa, gdzie będzie Milscha, wówczas trzeci przystanek będzie Benedykta. Tam pani wysiądzie i pójdzie prosto Pasażem Schultza do Mikołajewskiej. Już teraz pani rozumie?

Zdaje się, że zrozumiała, bo wysiadając szepnęła zaczerwieniona do swej znajomej:

— A niech tam pani przyjdzie do nas w piątek do naszych Zakładów imienia I Dywizji Kościuszkowskiej. Urządzamy w świetlicy zabawę...

SKORPION

Realizując zobowiązania uczniowie sprzedają książki
Kierownictwa szkół nie powinny utrudniać akcji

Uczniowie szkół podstawowych i ogólnokształcących z Łodzi i województwa podjęli niedawno zobowiązanie przedwyborcze, w którym postanowili, iż każdy z nich do 26 bm. sprzeda co najmniej jedną z książek, dostarczonych w tym celu przez Dom Książki.

Książki, obejmujące literaturę piękną, lekturę młodzieżową, przedwyborczą i in., znajdują się już we wszystkich szkołach. Rozprowadzono je w takiej ilości, że na każdego ucznia przypada przynajmniej jeden egzemplarz.

Niektóre szkoły osiągnęły już w akcji sprzedaży piękne wyniki, np. XII gimnazjum i liceum, szkoły nr nr 55 przy ul. Mackiewicza 9, 143 przy ul. Ciechocińskiej, 64 przy ul. Milionowej oraz szkoły TPD nr nr 1 przy ul. Jaracza, 9 przy ul. Wapiennej i 12 przy ul. Mariana Buczka.

Niestety, w wielu jeszcze akcji nie podjęto. Po większej części dzieje się to z winy kierownictwa. Nadesłane książki leżą nie rozpakowane w pokojach nauczycielskich. Młodzież szkół, gdzie taki stan rzeczy istnieje, powinna przypomnieć kierownictwu o obowiązku wydania jej tych książek. Zobowiązanie trzeba przecież wykonać... (bk)

Kronika dnia

W dniach 9 i 10 bm. w gmachu ORZZ w Łodzi, Traugutta 18, odbędzie się 2-dniowe SEMINARIUM DLA REŻYSERÓW TEATRÓW OCHOTNICZYCH zorganizowane przez Centralną Radę Zw. Zawodowych.

Początek seminarium w dniu 9 bm., o godz. 10. Obecność wszystkich reżyserów zespołów świetlicowych obowiązkowa,

Klub przy Zarządzie Wojewódzkim LPŻ w Łodzi prowadzi szereg różnych kursów, na których członkowie LPŻ mają możność podnosić swoje kwalifikacje zawodowe.
Na zdjęciu: ćwiczenia praktyczne na kursie motorowym prowadzi instruktor — Stanisław Nowak. Udziela on uczestnikom kursu ostatnich wskazówek przed wyjazdem.

Kocioł jest, ale...
Niewesoła historia
której akcja rozgrywa się przy ulicy Żabiej 11

Było to kilka miesięcy temu. Pewnego majowego dnia na dziedziniec Hotelu Robotniczego przy ul Żabiej 11 zajechał samochód ciężarowy. Robotnicy z trudem wyładowali duży kocioł, układając go pod murem.

— Przecież na powietrzu kocioł nam zardzewieje, a szkoda, żeby się zmarnował — zaprotestował ktoś z personelu — bez niego nie można uruchomić pralni, pryszniców i centralnego ogrzewania w świetlicy.

Powiedziano mu, że w ciągu krótkiego czasu kocioł nie zardzewieje, a za kilka dni zainstaluje się go.

Mijały jednak tygodnie, a robotnicy, którzy mieli zainstalować kocioł nie zjawiali się. Tymczasem w kotłowni wystąpiła podskórna woda.

Wreszcie pewnego dnia zadzwonił telefon z ZBM. Polecono natychmiast wybrać wodę, ponieważ przyjdą instalatorzy.

Przyjechał więc samochód MPO. Wodę wybrano, piwnicę osuszono i... czekano.

Mijały znowu dni, piwnica ponownie zapełniła się wodą, gdy po raz drugi zadzwonił telefon ze Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego.

Teraz, *żeby było szybciej*, sami pracownicy hotelu wybrali wspólnymi siłami wodę z piwnicy. I znów ta sama historia co poprzednio. A tymczasem warstwa rdzy, którą pokrywał się kocioł, stawała się wciąż grubsza.

Przed paru dniami odwiedziliśmy mieszkańców Hotelu Robotniczego na Żabiej. Zaraz po powitaniu zaprowadzili nas na podwórze, pokazując niszczejący kocioł. Od kierownika hotelu usłyszeliśmy tę niewesołą historię. Później zabrali głos robotnicy mieszkający w hotelu.

— Mamy piękne prysznice — opowiadał jeden — ale chcąc się wykąpać, musimy jeździć do łaźni. Obciąża to przedsiębiorstwo dodatkowymi kosztami.

— Bieliznę pościelową, którą zmienia się u nas co dwa tygodnie, też trzeba oddawać do obcej pralni chociaż mamy własną — podjął drugi. — Wszystko rozbija się o ten nieszczęsny kocioł.

Ostatnio znowu MPO wybrało z piwnicy 38.000 litrów wody. Napłynęła już jednak nowa. Ile to pieniędzy kosztuje — nie wiemy, ale na pewno sporo. Kocioł też już pewnie bez gruntownego remontu i skrobania rdzy nie jest zdatny do użytku. Zima się zbliża, a centralne ogrzewanie w świetlicy, znów będzie tylko ozdoba...

Zgadzamy się całkowicie z robotnikami hotelu, uważając, że takie postępowanie ZBM jest karygodnym marnotrawstwem pieniędzy, a przy tym świadczy o braku troski o robotnika i o jego potrzeby (u)

Program Wyborczy Frontu Narodowego
przekujemy pracą w rzeczywistość
Spotkania wyborców z kandydatami na posłów

— Nie Szczerkowskich, Ziemięckich, nie Wierzbickich i Czapskich, ale ludzi, którzy wyrośli pomiędzy nami, z którymi żyliśmy i pracowaliśmy, wybieramy dziś do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — te słowa znajdujemy prawie w każdej wypowiedzi wyborców, biorących udział w spotkaniach z kandydatami do Sejmu.

— Najlepsi z nas, najbardziej godni — mówią o swych reprezentantach łodzianie. — Oni razem z nami, we wspólnym Froncie Narodowym będą realizować Program Wyborczy.

Brzmi tu zarówno duma jak i radość, że na listach kandydatów wysuniętych przez najszersze masy znaleźli się ludzie, którzy gorąco umiłowali ojczyznę, którzy niejednokrotnie dali dowody oddanej, ofiarnej służby ludowi i Polsce.

W dniu wczorajszym odbyło się między innymi spotkanie wyborców — mieszkańców obwodów 30, 31 i 34 z kandydatką na zastępcę posła do Sejmu ob. **Szewczykową.**

Po wygłoszonym referacie i przemówieniu Józefy Szewczykowej zabierali głos wyborcy.

— Dzisiaj nie trzeba nam obiecanek, że wybierani kandydaci będą bronić naszych interesów — powiedział ob. Kozubski. — Dzisiaj wiemy na pewno, że zjednoczeni we Froncie Narodowym będziemy realizować wspólnie nasze plany gospodarcze, budować szczęśliwe, nowe życie.

Ob. **Parka** przypomina okres przedwyborczy przed wojną. Mówi o walkach, jakie toczyły się między różnymi ugrupowaniami i partiami i o jedności, jaka łączy dziś cały naród.

* * *

Podobne zebrania wyborców z kandydatami na posłów odbyły się wczoraj w wielu punktach Łodzi. Uczestnicy ich jednomyślnie stwierdzali, że na listach kandydatów znaleźli się ludzie, którzy godnie będą reprezentować cały naród. (j)

Przekraczanie planów przez spółdzielnie
to więcej towarów
i lepsze zaopatrzenie miast i wsi

Codziennie nadchodzą z różnych fabryk i zakładów pracy meldunki o wykonaniu zobowiązań podjętych dla uczczenia zbliżających się wyborów i XIX Zjazdu WKP(b). Również i spółdzielcy z Łodzi i województwa łódzkiego dzięki podjętym zobowiązaniom przedterminowo wykonują plany i produkują większą ilość różnych towarów.

Spółdzielnie chemiczne wykonały np. plan za wrzesień w 104,6 proc. Centrala Spółdzielni Inwalidów w województwie łódzkim wykona swój plan roczny już w najbliższych dniach.

Spółdzielnie budowlane w Łodzi wykonują obecnie około 70 proc. więcej robót niż w pierwszym półroczu br. W najbliższym czasie spółdzielnie te uruchomią w Łodzi 17 nowych punktów usługowych, głównie na peryferiach miasta.

Na wojewódzkim zjeździe, który odbył się ubiegłej niedzieli w Łodzi, przedstawiciele wszystkich pionów spółdzielczości z Łodzi i województwa mogli poszczycić się dużymi osiągnięciami w rozwoju punktów usługowych oraz usprawnieniu zaopatrzenia ludności w różne towary.

Np. Centrala Rolnicza dostarczyła na wieś w 1952 roku o 48 proc. więcej towarów niż w roku 1950. Sieć sklepów na wsi zwiększyła się trzykrotnie w porównaniu z rokiem 1948.

Zwiększa się także stale ilość spółdzielczych punktów skupu. W porównaniu z rokiem 1948 wzrosła ona ośmiokrotnie. C. R. wykonała do dnia 28 sierpnia roczny plan skupu jaj w 103, zaś nasion i roślin oleistych w 181 proc. Wykonano już także roczny plan wydobycia torfu.

Osiągnięcia spółdzielczości przyczyniają się do polepszenia zaopatrzenia ludności miast i wsi w różne towary i zacieśniają spójnię miasta ze wsią. (u)

Czterej chuligani
staną przed sądem

Dnia 11 bm. staną przed sądem w Łodzi czterej chuligani, którzy dopuszczali się napadów rabunkowych: Jan Stefan Jąkalski, Tadeusz Maciejewski, Stanisław Waldemar Robakowski i Zenon Kosiorkiewicz.

Mieli oni stałą „metodę": uderzali upatrzonego przechodnia łomem w głowę, a następnie zabierali mu ubranie, buty i wszystkie przedmioty, jakie przy napadniętym znaleźli.

W okresie od lipca do września br. ci czterej młodzi chuligani dokonali w ten sposób dziewięciu napadów.

Czwórka ta wchodziła w skład ośmioosobowej grupy, która od dwu lat nigdzie nie pracując, zdobywała pieniądze dokonując włamań do mieszkań. Pozostali członkowie bandy staną przed sądem w późniejszym terminie. (u)

Od poniedziałku 13 bm.
Targi Jesienne MHD w Łodzi

Suknie damskie,
garnitury,
płaszcze zimowe,
obuwie,
swetry

oraz inne artykuły dziewiarskie, pasmanteryjne, włókiennicze itp. w szerokim asortymencie znajdą łodzianie na Jesienno - Zimowych Targach MHD. Wiele osób zainteresuje to, że w dziale sprzedaży ratalnej będzie również szeroki wybór odzieży zimowej.

Łódzkie Targi MHD będą się odbywały w okresie od 13 do 31 bm. w hali przy ul. Ogrodowej 4 oraz w hali na Pl. Niepodległości. (y)

Dwa konkursy
• tortów i ciastek
• wyrobów garmażeryjnych
organizuje ŁZG

Łódzkie Zakłady Gastronomiczne organizują w dniach od 6 do 9 bm. konkurs i wystawę wyrobów cukierniczych. W konkursie biorą udział najlepsi cukiernicy Łodzi. Prace ich — wspaniałe torty, ciasta i ciastka wystawione są w cukierni „Teresina" przy ul. Narutowicza 31.

8 i 9 bm. odbędzie się w restauracji „Tivoli" konkurs i wystawa wyrobów garmażeryjnych. ŁZG zapewnia, że obie wystawy przyczynią się do podniesienia jakości produkcji łódzkich mistrzów kucharskich oraz do zwiększenia asortymentu potraw. Ano, zobaczymy...

Dziś sesja
Rady Narodowej m. Łodzi

Dziś w środę, 8 października o godz. 16.00 w gmachu przy ul. Wólczańskiej 171 odbędzie się kolejna sesja Rady Narodowej m. Łodzi.

Na porządku dziennym obrad znajdują się ważne zagadnienia dotyczące żywotnych interesów naszego miasta. M. in. Rada omówi zamknięcia budżetowe za rok 1951 oraz przedyskutuje plany pracy Komisji na IV kwartał br.

Osoby spoza składu Rady, pragnące wziąć udział w sesji, mogą otrzymać karty wstępu za pośrednictwem Związków Zaw., Ligi Kobiet i ZMP lub w Prez. RN m. Łodzi, ul. Piotrkowska 104, pok. 148.

WICEK: — Musiało się coś wydarzyć... Spójrz — auta strażackie, karetki pogotowia i wozy z policją pędzą jak zwariowane...
WACEK: — Może pożar? Trzęsienie ziemi? Albo jakiś inny kataklizm...

WICEK: — Pożar nie, bo widać by było łunę, ziemia nie trzęsie się, bo byśmy to odczuli...
WACEK: — Już wiem! Chyba znowu zobaczono „latające talerze". Zbiorowa histeria, nic więcej...

WICEK: — Ładna histeria! Przecież to istna jatka! I to gdzie — na boisku sportowym! Jeszcze czegoś podobnego nie widziałem!
CHULIGANI: — Łubudu! Łubudu! Nożem go, Jimmy! Z wierzchu go! Lu!

WACEK: — Dlaczego panowie nie interweniujecie?
POLICEMAN: — My patrzymy tylko, żeby w tłoku nie wznoszono antypaństwowych okrzyków. A tak — niech się chłopcy wyżywają. Sport to zdrowie! (D. c. n.)

Radio

CZWARTEK, 9 PAŹDZIERNIKA

14.10 Dla klasy I — słuchowisko pt. „O Piotrusiu, który nie chciał się myć". 14.30 Dla klasy V — słuchowisko pt. „O maszynie, która wyrywa i ogławia buraki". 14.50 „Na swojską nutę". 15.10 Audycja literacka. 15.30 Dla dzieci — audycja słowno-muzyczna pt. „Śpiewamy piosenki i słuchamy muzyki". 16.00 Muzyka. 16.20 Program lokalny. 18.30 Odpowiedzi „Fali 49". 18.40 Koncert solistów. 19.10 „Uczmy się języka rosyjskiego". 19.30 Muzyka i aktualności. 20.00 „Dla każdego coś miłego". 21.30 Muzyka taneczna. 22.00 Muzyka. 22.20 Wł. Żeleński: sonata na skrzypce i fortepian. 22.45 Muzyka rozrywkowa i taneczna. 23.00 Muzyka symfoniczna. 23.30 Koncert solistów.

Nocne dyżury aptek

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: Limanowskiego 1, Piotrkowska 193, Piotrkowska 25, Łagiewnicka 120, Piotrkowska 307, Narutowicza 42, Gdańska 90, Armii Czerwonej 8, Srebrzyńska 67 i Al. Kościuszki 48.

Dyżur położniczo-ginekologiczny: dziś całą dobę dyżuruje szpital im. dr H. Wolf, ul. Łagiewnicka 34.

TEATRY

Nowy — „Burza" — 19
Im. St. Jaracza — „Rewizor" — 19
Powszechny — „Eugenia Grandet" — 19
Mały — „Domek trzech dziewcząt" — 19.15
Muzyczny — nieczynny
Arlekin — „Dzielny gród" — 17

KINA

BAJKA — Załoga — 17, 19. Seans bezpł. — program składany — 15.30
BAŁTYK — Express Moskwa — Ocean Spokojny — 16.30, 18.30, 20.30. Seans bezpł. — program składany — 15.30
GDYNIA — Program naukowo-oświatowy — 17, 18, 19. — Program dla najmłodszych — 16. Seans bezpł. — program skad. — 15
MŁODA GWARDIA — Pogromca Atamana — 16, 18, 20. Seans bezpłatny — program składany — 15
MUZA — Za wami pójdą inni — 18, 20 Seans bezpł.— program skład. — 17
POLONIA — Śluby kawalerskie — 16.30, 18.30, 20.30. Seans bezpł. — program składany — 15
PRZEDWIOŚNIE — Ditta — 18, 20. Seans bezpłatny — program skład. — 17
REKORD — Jak hartowała się stal — 18, 20. Seans bezpłatny — program składany — 17
ROMA — Małżeństwo aktorki — 18, 20. Seans bezpł. — program skład. — 17
1 MAJA — Pani Dery — 17, 19. Seans bezpłatny — program skład. — 16
SOJUSZ — Młodość Chopina — 18.30. Seans bezpłatny — program składany — 17.30
STYLOWY — Pod niebem Sycylii — 18, 20 Seans bezpłatny — program składany — 16
SWIT — Kopciuszek — 16, 18, 20. Seans bezpłatny — program skład. — 15
TATRY — Wyścig pokoju — 16, 18, 20. Seans bezpł — program skład. — 15
WISŁA — Potępieńcy — 15.45, 18, 20.15. Seans bezpł. — program skład. — 15
WŁÓKNIARZ — Drużyna — 16.15, 18.30, 20.45 Seans bezpłatny — program składany — 15.30
WOLNOŚĆ — Śmiali ludzie — 15.45, 18, 20.15. Seans bezpł. — program skład. — 15
ZACHĘTA — Rodzina Artamonowych — 18 20. Seans bezpł. — program składany — 16.

GWKS — Kolejarz jako przedmecz zawodów ligowych

Z okazji Święta Ludowego Wojska Polskiego — w dniu 12 bm., o godz. 12, odbędą się zawody towarzyskie piłki nożnej — jako przedmecz zawodów I ligi Gwardia (Kraków) — Włókniarz (Łódź) — między drużynami ZS Kolejarz — GWKS (Łódź).

W przerwie powyższych zawodów odbędzie się bieg sztafety olimpijskiej o nagrodę przechodnią — ufundowaną przez dowódcę Garnizonu Łódź.

LZS Różyca znów przy pracy

Wojewódzki Zlot LZS-ów

Sportowcy wiejscy przygotowują się do Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

ODZYSKAĆ przodującą pozycję w woj. łódzkim — oto cel, do którego dąży LZS Różyca, po wyeliminowaniu ze swoich szeregów wrogów sportu ludowego, którzy na okres niemal półroczny sparaliżowali jego działalność.

Z całą energią podjęto pracę. Pierwszym przejawem wznowionej działalności LZS Różyca jest odbyty 5 bm. z okazji XIX Zjazdu WKP(b) i dla uczczenia Frontu Narodowego Wojewódzki Zlot LZS-ów. Zlot odbywał się pod hasłem: „Sportowcy wiejscy przygotowują się do pogłębienia przyjaźni polsko - radzieckiej".

— Przyjaźń polsko - radziecka — oświadczył przewodniczący Rady LZS Różyca w przemówieniu powitalnym — przyjaźń z wielkim Związkiem Radzieckim, to zapora dla wszystkich rekinów z Wall Street i Londynu, to gwarancja, że Polska jest i będzie wolna i niepodległa.

Wynikiem tej przyjaźni jest budowa stadionów sportowych, Nowej Huty, Żerania, MDM, metra i Pałacu Kultury w Warszawie, a w dziedzinie kultury fizycznej uprawianie sportu oraz zdobywanie tężyzny fizycznej. Dziś uprawiać sport może każdy obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, każdy mieszkaniec wsi i miast, co przed wojną było nie do pomyślenia.

Poza zespołami wiejskimi udział w Zlocie wzięły drużyny Unii łódzkiej i Koła im. Glazewskiego, wykonując w ten sposób podjęte zobowiązania nawiązania łączności miasta ze wsią.

Program sportowy Zlotu wypełniły zawody lekkoatletyczne, w siatkówkę oraz wyścig kolarski. Dotkliwy chłód dał się we znaki zwłaszcza lekkoatletom, toteż trudno o lepsze wyniki. W tych warunkach czas 11,8 s. Ryszewskiego (LZS Ujazd) na 100 m i Szalińskiego (LZS Różyca) 5,84 w skoku w dal zasługują na wyróżnienie. W punktacji zespołowej zawodów lekkoatletycznych pierwsze miejsce zajął LZS Różyca przed LZS Ujazd.

W siatkówce męskiej również najlepszym wśród uczestników czwórmeczu okazał się zespół LZS Różyca, który w decydującym spotkaniu o pierwsze miejsce pokonał Unię (Łódź) w stosunku 3:2.

Na starcie wyścigu kolarskiego (dystans 52 km) stanęło 12 zawodników. Warunki, w jakich odbył się wyścig były ciężkie — trzech kolarzy wycofało się na trasie. Na półmetek w Strykowie wpadło jednocześnie pięciu zawodników. Na 8 km przed metą Goldas (Kolejarz Koluszki) zainicjował nieudaną ucieczkę. Drugą próbę ucieczki podjęli z powodzeniem Gaca (Ogniwo Łódź) i Jankowski (Gwardia). Do mety pozostało jeszcze 1000 m, gdy Jankowski „złapał" gumę. Gaca, pozbywszy się w ten sposób rywala, już nie zagrożony wygrał wyścig w czasie 1.41.05. Trzecim był Drewnowski (Gwardia), a czwartym Goldas.

Po tak pracowicie i pożytecznie spędzonym dniu przez sportowców LZS Różyca nastąpiło wieczorem wręczenie zwycięzcom dyplomów i nagród.

E. Gron.

Rekord i koszulkę z godłem państwowym

zdobył Bek w Szczecinie

Pijanowski (Włókniarz) zdublował przeciwników

Przy udziale 40 kolarzy odbyły się na torze w Szczecinie długodystansowe mistrzostwa Polski, przełożone z powodu deszczu.

Kolarze I i II kategorii startowali na dystansie 50 km. Wyścig ten był bardzo interesujący i obfitował w liczne ucieczki, szybko likwidowane przez pozostałych kolarzy. Tempo wyścigu dochodziło chwilami do 41 km na godz. Do mety końcowej dojechało tylko 15 kolarzy. M. in. wycofali się: Ulik, Borucz, Waliszewski, Drążkowski i Kupczak.

Najwięcej lotnych finiszów, których było ogółem 10, wygrał Bek, gromadząc 16 pkt. i tym samym zdobywając mistrzostwo Polski.

Wyniki: 1) Bek (Włókniarz Łódź) — 16 pkt. — czas 1:16,0, który jest rekordem długodystansowym mistrzostw Polski na torze, 2) Borowski (WKS Szczecin) — 6 pkt., 3) Jurek (Gwardia Warszawa) — 6 pkt., 4) Świercz (Włókniarz Łódź) — 6 pkt., 5) Liszkiewicz (Gwardia Łódź) — 5 pkt.

W wyścigu kat. III na dystansie 25 km startowało 14 kolarzy, z których wyścig ukończyło jedynie 9. Pierwsze miejsce zajął Pijanowski (Włókniarz Łódź), który zdublował *pozostałych kolarzy o jedno okrążenie* i uzyskał czas *39:32,6*. *Dalsze* miejsca zajęli Maciejewski (WKS Szczecin) i Kulawik (CWKS Warszawa).

Ostre walki o punkty ligowe

Obok meczu Włókniarz — Gwardia (Kraków) w II grupie grają w niedzielę: CWKS — Górnik (Radlin) i OWKS (Kraków) — Ogniwo (Bytom).

W grupie pierwszej Budowlani (Gdańsk) zmierzą się z Unią, z którą, grając w Chorzowie, doznali jedynej porażki (1:4). Ogniwo krakowskie gra u siebie z Kolejarzem (Poznań). Przypominamy, że pierwszy mecz tych zespołów dał wynik zerowy. Trzecią wreszcie parę tworzą Budowlani (Chorzów) — Kolejarz (Warszawa).

Komisja Gier i Dyscypliny SPN GKKF zadecydowała, że wszystkie spotkania mistrzowskie I ligi, wyznaczone na 26 października, odbędą się w sobotę 25 bm.

Może i im dopisze szczęście...

Unia (Chorzów), chociaż mistrzowi urwała punkt, zajęła ostatnie miejsce.

Sympatyczny zespół krakowianek z Ogniwa znalazł się w tabeli na 3 miejscu w mistrzostwach Polski piłki ręcznej.

Ostatni mecz w Łodzi

Włókniarz—Gwardia (Kr.) grają w niedzielę

Łódzki Włókniarz ponownie znalazł się w strefie zagrożonej spadkiem z ligi. Dzisiaj widzimy go na przedostatnim miejscu w tabeli przed OWKS Kraków, który wyprzedził jednym punktem.

Obok Włókniarza po 5 punktów zdobytych mają już obecnie krakowska Gwardia i Górnik (Radlin), ale w porównaniu z nimi łodzianie są w poważniejszej sytuacji. Nie dlatego, że mają gorszy stosunek bramek — do końca rozgrywek czekają ich mecze na wyjazdach. A wiemy jak trudno jest zdobywać punkty na obcym terenie.

Jedyny wyjątek w tym stanowi mecz niedzielny z krakowską Gwardią. Terenem tej rozgrywki będzie boisko łódzkie. Pocieszające jest, że Włókniarz, mimo ostatniego niepowodzenia w Bytomiu, wykazał niezłą formę, którą, sądzimy, utrzyma do niedzieli. Zapewne cały zespół zdaje sobie sprawę z tego, jak olbrzymie znaczenie ma teraz dla jego dalszych losów wynik każdego spotkania, a w pierwszym rzędzie niedzielnych zawodów. Sądzimy, że łodzianie mają szanse wywalczenia chociażby jednego punktu.

O wszystkim po trochu

■ W pierwszym spotkaniu o mistrzostwo I ligi bokserskiej Stal (Chorzów) pokonała Gwardię (Warszawa) 12:8. Gwardziści oddali cztery punkty walkowerem. Mecz bokserski Gwardia (Gdańsk) — OWKS Lublin zakończył się wygraną drużyny gdańskiej 13:7.

■ Zawody pięściarskie wojskowych drużyn ATK — CWKS odbyte w Pradze przyniosły zwycięstwo bokserom polskim 12:8. Kukier, Kruża, *Soczewiński*, *Kuźmiński*, Musiał, Czapliński wygrali swe walki.

■ W Bukareszcie w *wyścigu kolarskim o mistrzostwo* Rumunii *pierwsze miejsce* zajął Dumitrescu (Rumunia), uzyskując na 150 km czas 4.20. Klabiński (Polska) zajął trzecie miejsce 4.21.45. W klasyfikacji zespołowej Polska znalazła się na ostatnim miejscu. Wyścig odbył się podczas gradu i deszczu.

■ Zatopek *na* zawodach lekkoatletycznych w Opawie *uzyskał* doskonały wynik w biegu na 5 km — 14.06,4. Wynik ten jest najlepszym na świecie w bież. sezonie.

■ Jackson (Australia) na zawodach w Tokio ustanowiła rekord świata w biegu na 100 m. Uzyskała ona czas 11,4, poprawiając rekord Stephens (USA) i Blankers-Coen (Holandia) o 0.1 sek.

KAZIMIERZ KOŹNIEWSKI

Piątka z ulicy Barskiej

9)

— Ja właśnie tak raz jadę dwudziestką piątką koło Solca... Pst, idą...

Na schodach obserwowanej kamienicy rozległy się kroki. Czwórka wartujących znieruchomiała w bojowym pogotowiu. Przylgnęli do oblodzonego muru. Dwaj ludzie wyszli z bramy. Zatrzymali się na moment. Zaczajeni usłyszeli ściszony głos Kazka i obie figury ruszyły w umówionym kierunku.

— — — — — — — —

Ubieranie trwało dość długo. „Mają już pewnie niezłego pietra — uśmiechnął się Spokorny. — Byle mi tylko nie uciekli". Jeszcze kilka minut ciągnących się nieprzyjemnie i Radziszewski ukazał się zupełnie gotowy do wyjścia, w palcie, w granatowej narciarce.

— Idziemy.

Schodząc powoli po niewygodnych schodach Radziszewski opowiadał:

— Siostra nic nie wie o tamtej idiotycznej historii z Kozłem. Niechętna jest moim spotkaniom z kolegami. Stale boi się wypadku. A tamto właśnie zaczęło się tak, że z kolegami poszedłem na gliniankę. Inni się kąpali, ja patrzyłem. No i wyście się o tym jakoś dowiedzieli i już trzeci raz wzywacie mnie, bym składał zeznania, a przecież to zupełna błahostka. On pewnie na serio tego wszystkiego nie mówił, to był żart, który wy bierzecie poważnie. Ciągle to tłumaczę przy protokołowaniu. — Kazek nadstawił ucha: ciekawe! Czyżby ten miły chłopak nie był nic winien? Lecz Radziszewski znów mówił o siostrze. — Dobrze, że milicjant zawsze zastawał mnie w domu. Gdyby wygadał się, Mery byłoby bardzo przykro. A po co jej robić przykrości...

Wyszli na ulicę.

— Chodźmy na prawo, za rogiem czeka moje auto, raz dwa będziemy na miejscu. — Szli ciemną ulicą.

— ...po co jej robić przykrości. Sami zostaliśmy po wojnie. Całą rodzinę nam wymordowali. Mery szaleje na punkcie mego zdrowia.

Kazek nie odpowiadał. Czujnym uchem złowił kroki idących za nimi. Zaraz za bramą dostrzegł postacie kolegów. Czekał na dalsze wydarzenia z niepokojem i z nagle zrodzoną niechęcią. Zamajaczyła mu w myśli wiotka sylwetka pięknej siostry Radziszewskiego.

Wzdłuż pustej zupełnie ulicy sterczały kikuty gruzów, bajecznie wyretuszowane poświatą księżyca. Gdzieniegdzie, jakby zawieszone w powietrzu, tkwiły kwadraty światła, znacząc nieliczne, wśród gruzów ocalałe, przyczepione do zgliszcz mieszkania ludzkie. Ulica nie była oświetlona Przechodniów niewiele. W tej części miasta ślady wojny trwały jeszcze dotąd — bardzo długo. Radziszewski słyszał za sobą kroki zapóźnionych mieszkańców. Gdy ci zrównali się z nimi — Radziszewski ujęty został pod oba ramiona, na usta spadł mu szalik, ściągnięty z tyłu mocną dłonią. Instynktownie obejrzał się za towarzyszem. Właśnie „milicjant" trzymał go pod rękę! Chłopcu przypomniały się różne opowieści o bandytach mordujących demokratycznych działaczy. Ale jego? Tamci ciągnęli go prędko i zdecydowanie. Gdy sztywnymi nogami zaczął się opierać — popędzały go kuksańce. „Może to sprawka Kozła? — jak powiedział ten „milicjant". Może Mery miała rację — myślał gorączkowo — bojąc się wypadku..."

— Naprzód, naprzód! — poganiał go cichy głos. Za sobą słyszał kroki kilku ludzi. Skręcili w prawo i ogarnęło ich stęchłe powietrze ruin. Teraz skierowali się przez bardzo wydłużone, pełne gruzów podwórze. Usłyszał rozkaz pozostania na górze wydany dwom napastnikom. Popchnięto go w dół na schody prowadzące do piwnicy. Mimo mrozu — z czeluści powiało smrodem. Zatrzymali się w obszernej kamiennej izbie. Trzej napastnicy — i jedna ofiara.

(D. c. n.)

Redaktor naczelny: E. KRONIEWICZ, tel. 112-60. — Adres Redakcji: Łódź ul Piotrkowska 102a — Sekretariat Redakcji: 223 05 — Redakcja nocna: 145 50 — Dział Miejski: 244 79, 137 47 — Dział Gospodarczy: 129-13. — Dział listów: 163 04. — Dział Kulturalno-Oświatowy: 109 62. — Dział Sportowy: 109 62. — Ogłoszenia: Piotrkowska 96, tel 111 50 i 114 75. — Wydawca: RSW „Prasa" Prenumerata miesięczna zł 4,50, kwartalna zł 13,50, półroczna zł 27,— przyjmują wszystkie Urzędy i Agencje Pocztowe oraz listonosze miejscy i wiejscy na terenie całej Polski w terminie do 15 każdego miesiąca na okres następny. Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa" — Łódź, Żwirki 17. — Papier druk. mat. 60 g D-3-12448